

LANDSRÉTTUR

Dómur fimmtudaginn 18. júní 2026.

Mál nr. 599/2025:

Ákærvaldið

(Marín Ólafsdóttir saksóknari)

gegn

Ingibjörgu Björnsdóttur

(Oddgeir Einarsson lögmaður)

Lykilorð

Umferðarlagabrot. Akstur undir áhrifum ávana- og fíkniefna. Akstur undir áhrifum lyfja. Ökuréttarsvipting. Ítrekunaráhrif. Neyðarréttur. Sönnun.

Útdráttur

Staðfestur var dómur héraðsdóms þar sem I var sakfelld fyrir að hafa í sex tilvikum ekið undir áhrifum ávana- og fíkniefna og í einu þeirra einnig undir áhrifum slævandilýfja. Var I gert að sæta fangelsi í 90 daga auk þess sem hún var svipt ökurétti ævilangt.

Dómur Landsréttar

Mál þetta dæma landsréttardómaramarnir Ásgerður Ragnarsdóttir, Kjartan Bjarni Björgvinsson og Símon Sigvaldason.

Málsmeðferð og dómkröfur aðila

- Ríkissaksóknari skaut málinu til Landsréttar 6. ágúst 2025 í samræmi við yfirlýsingu ákærðu um áfrýjun. Málgögn bárust réttinum 5. febrúar 2026. Áfrýjað er dómi Héraðsdóms Reykjavíkur 26. júní 2025 í málinu nr. S-5278/2024.
- Ákærvaldið krefst þess að refsing ákærðu verði þyngd og að hinn áfrýjaði dómur verði staðfestur um ökuréttarsviptingu ákærðu.
- Ákærða krefst sýknu en til vara að henni verði hvorki gerð refsing né hún svipt ökurétti. Að því frágengnu krefst hún þess að refsingu hennar verði frestað skilorðsbundið. Verði ekki fallist á þá kröfu er þess krafist að refsing ákærðu verði milduð og hún bundin skilorði að öllu leyti.

Niðurstaða

- Um málsatvik og skýrslur fyrir héraðsdómi er vísað til hins áfrýjaða dóms en með honum var ákærða sakfelld fyrir þá háttsemi sem henni var gefin að sök samkvæmt ákærum 24. september 2024 og 17. desember 2024 og gert að sæta 90 daga fangelsisrefsingu, auk ökuréttarsviptingar.

- 5 Ákærða hefur krafist sýknu af þeim sakargiftum sem greindar eru í II. lið fyrri ákærunnar og I. lið síðari ákærunnar með vísan til 13. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940. Er af hálfu hennar vísað til þess að hún hafi í fyrra tilvikinu verið að flýja þáverandi sambýlismann sinn. Í síðara tilvikinu hafi sambýlismaðurinn aftur á móti kúgað hana til að aka bifreiðinni en hún hafi þá verið farþegi í henni.
- 6 Samkvæmt 108. gr. laga nr. 88/2008 um meðferð sakamála hvílir sönnunarbyrði um sekt ákærða og atvik sem telja má honum í óhag á ákæruvaldinu. Af þessu leiðir þó ekki að ákæruvaldinu beri sjálfstæð skylda til að hnekkja staðhæfingu ákærðu um atvik sem horft geta henni til refsileysis, sbr. 13. gr. almennra hegningarlaga, nema ákærða renni haldbærum stöðum undir þá málsvörn sína. Hafi ákærða gert það með sennilegri frásögn eða gögnum, er það ákæruvaldsins að sanna gegn skynsamlegum vafa að skilyrði neyðarréttar hafi ekki verið fyrir hendi.
- 7 Að þessu gættu en að öðru leyti með vísan til forsendna hins áfrýjaða dóms verður hann staðfestur.

Dómsorð:

Hinn áfrýjaði dómur skal vera óraskaður.

Ákærða, Ingibjörg Björnsdóttir, greiði allan áfrýjunarkostnað málsins, 550.770 krónur, þar með talin málsvarnarlauð skipaðs verjanda síns, Oddgeirs Einarssonar lögmanns, 494.760 krónur.

Dómur Héraðsdóms Reykjavíkur 26. júní 2025

1. Mál þetta, sem dómtekið var 4. júní sl., er höfðað með ákæru, útgefinni af lögreglustjóranum á höfuðborgarsvæðinu 24. september 2024, á hendur: „Ingibjörgu Björnsdóttur, kt. [...], [...], Seltjarnarnesi,

I.

fyrir umferðarlagabrot með því að hafa, laugardaginn 9. mars 2024, ekið bifreiðinni [...] [...] óhæf til að stjórna henni örugglega vegna áhrifa ávana- og fíkniefna og slævandi lyfja (í blóðsýni mældist amfetamín 385 ng/ml, MDMA 50 ng/ml, alprazolam 9,8 ng/ml og oxazepam 970 ng/ml) um Miklubraut við Skeifuna í Reykjavík, þar sem lögregla stöðvaði aksturinn.

M: 007-2024-[...]

Telst háttsemi þessi varða við 1., sbr. 2., mgr. 48. gr., 1., sbr. 2., mgr. 50. gr. [...], sbr. 1. mgr. 95. gr. umferðarlaga nr. 77/2019.

II.

Fyrir umferðarlagabrot með því að hafa, þriðjudaginn 16. apríl 2024, ekið bifreiðinni [...] [...] óhæf til að stjórna henni örugglega vegna áhrifa ávana- og fíkniefna (í blóðsýni mældist amfetamín 425 ng/ml) um Þingholtsstræti í Reykjavík, þar sem lögregla stöðvaði aksturinn.

M: 007-2024-[...]

Telst háttsemi þessi varða við 1., sbr. 2., mgr. 50. gr. [...], sbr. 1. mgr. 95. gr. umferðarlaga nr. 77/2019.

III.

Fyrir umferðarlagabrot með því að hafa, mánudaginn 6. maí 2024, ekið bifreiðinni [...] [...] óhæf til að stjórna henni örugglega vegna áhrifa ávana- og fíkniefna (í blóðsýni mældist alprazolam 39 ng/ml, amfetamín 265 ng/ml og klónazepam 12 ng/ml) um Breiðholtsbraut við Stekkjarbakka í Reykjavík, þar sem lögregla stöðvaði aksturinn.

M: 007-2024- [...]

Telst háttsemi þessi varða við 1., sbr. 2., mgr. 50. gr. [...], sbr. 1. mgr. 95. gr. umferðarlaga nr. 77/2019.

IV.

[...].“

2. Þann 17. desember 2024 gaf lögreglustjórinn á höfuðborgarsvæðinu út ákæru á hendur ákærðu og var meðferð málanna sameinuð, sbr. 1. mgr. 169. gr. laga nr. 88/2008 um meðferð sakamála. Ákærða er þar ákærð:

I.

„fyrir umferðarlagabrot með því að hafa, sunnudaginn 1. september 2024, ekið bifreiðinni [...] [...] óhæf til að stjórna henni örugglega vegna áhrifa ávana- og fíkniefna (í blóðsýni mældist alprazolam 37 ng/ml, amfetamín 195 ng/ml, brómazolam 16 ng/ml og metýlfenidat 27 ng/ml) um Sæbraut í Reykjavík, þar sem lögregla stöðvaði aksturinn.

M: 007-2024- [...]

Telst háttsemi þessi varða við 1., sbr. 2., mgr. 50. gr. [...], sbr. 1. mgr. 95. gr. umferðarlaga nr. 77/2019.

II.

Fyrir umferðarlagabrot með því að hafa, laugardaginn 7. september 2024, ekið bifreiðinni [...] [...] óhæf til að stjórna henni örugglega vegna áhrifa ávana- og fíkniefna (í blóðsýni mældist alprazolam 39 ng/ml, amfetamín 285 ng/ml og metýlfenidat 21 ng/ml) um Bríetartún í Reykjavík, þar sem lögregla stöðvaði aksturinn.

M: 007-2024- [...]

Telst háttsemi þessi varða við 1., sbr. 2., mgr. 50. gr. [...], sbr. 1. mgr. 95. gr. umferðarlaga nr. 77/2019.

III.

Fyrir umferðarlagabrot með því að hafa, miðvikudaginn 25. september 2024, ekið bifreiðinni [...] [...] óhæf til að stjórna henni örugglega vegna áhrifa ávana- og fíkniefna (í blóðsýni mældist alprazolam 4,4 ng/ml, amfetamín 585 ng/ml og oxazepam 1690 ng/ml) um Háaleitisbraut í Reykjavík, þar sem lögregla stöðvaði aksturinn.

M: 007-2024- [...]

Telst háttsemi þessi varða við 1., sbr. 2., mgr. 50. gr. [...], sbr. 1. mgr. 95. gr. umferðarlaga nr. 77/2019.

Þess er krafist að ákærða verði dæmd til refsingar, til greiðslu alls sakarkostnaðar og til að sæta sviptingu ökuréttar skv. 99. gr. og 101. gr. umferðarlaga nr. 77/2019.“

I

3. Ákærða krefst þess aðallega að hún verði sýknuð en verði hún sakfelld að henni verði ekki gerð refsing,

til vara að refsingin verði skilorðsbundin og hún ekki svipt ökuréttindum, en til þrautavara að henni verði dæmd vægasta refsing er lög leyfa. Þá krefst verjandi ákærðu hæfilegra málsvarnarlauna að mati dómsins sem greiðist úr ríkissjóði.

II

4. Mál nr. S-5278/2024 var þingfest 23. október 2024. Ákærða sótti ekki þing og óskaði verjandi hennar eftir stuttum fresti til að ná á ákærðu og var málinu frestað til 20. nóvember 2024. Ákærða mætti ekki í þinghaldið þann dag og upplýsti verjandi að ákærða væri veik og óskaði eftir stuttum fresti og var málinu frestað til 18. desember 2024. Því þinghaldi var frestað utan réttar til 15. janúar 2025 en þann dag sótti ákærða ekki þing. Var mál nr. S-7811/2024, sem var höfðað á hendur ákærðu með ákæru útgefni 17. desember 2024, einnig tekið fyrir og það sameinað máli nr. S-5278/2024, sbr. heimild í 1. mgr. 169. gr. laga nr. 88/2008 um meðferð sakamála, og voru þau eftirleiðis rekin undir málnúmeri þessa máls. Að beiðni verjanda ákærðu var málinu frestað til 29. janúar 2025 svo hann gæti náð á ákærðu. Þann dag sótti ákærða þing í gegnum fjarfundabúnað. Neitaði ákærða sök samkvæmt báðum ákærum. Kvaðst hún byggja varnir sínar m.a. á því að ekki hefði verið um hana að ræða í einhverjum tilvikum og í öðrum tilvikum hefði hún verið beitt valdi til að aka. Var málinu frestað ótiltekið til úthlutunar til embættisdómara.
5. Dómari tók við meðferð málsins 31. janúar 2025 en hafði fram að þeim tíma engin afskipti haft af meðferð þess. Aðalmeðferð málsins var ákveðin utan réttar 25. febrúar sl. en henni var frestað að beiðni verjanda ákærðu. Var þess í stað boðað til fyrirtöku sama dag en henni var einnig frestað utan réttar að beiðni verjanda til 12. mars sl. Loks var fyrirhugaðri fyrirtöku þann dag frestað utan réttar að beiðni verjanda vegna veikinda ákærðu. Málið var tekið fyrir 19. mars sl. og mætti ákærða í þinghaldið og óskaði eftir því að skipta um verjanda og var núverandi verjandi hennar þá skipaður og skipun fyrri verjanda felld úr gildi. Sagði ákærða afstöðu sína til sakarefnisins vera óbreytta. Var málinu frestað til aðalmeðferðar 5. maí 2025.
6. Þann 5. maí 2025 hófst aðalmeðferð málsins. Ákærða sótti ekki þing og hafði verjanda ekki tekist að ná sambandi við hana. Af hálfu málflytjenda var ekki gerð athugasemd við að skýrslur yrðu eigi að síður teknar af þeim vitnum sem þegar höfðu verið boðuð til þinghaldsins. Við upphaf aðalmeðferðar féll ákæruvaldið frá öllum þeim tilvikum sem í ákærunum greinir þar sem ákærða er ákærð fyrir að hafa ekið svipt ökurétti, sbr. 1. mgr. 58. gr. umferðarlaga nr. 77/2019. Í ljósi þess var m.a. afturkallaður IV. ákæruliður ákæru frá 24. september 2024. Aðalmeðferð málsins var fram haldið 4. júní 2025 og var þá tekin skýrsla af ákærðu og vitninu A og málið dómtekið að loknum málflytningi.
7. Að beiðni verjanda ákærðu ákvað dómari með vísan til 168. gr. laga nr. 88/2008 að taka málið upp að nýju til framlagningar á vottorði B geðlæknis, dags. 4. júní 2025, vegna ákærðu. Í því skyni kvaddi dómari aðila málsins fyrir dóm þann 26. júní 2025. Var vottorðið þá lagt fram, aðilum gefinn kostur á að gera athugasemdir til viðbótar fyrri málflytningi sínum og málið tekið til dóms á ný.

III

Helstu málsatvik

8. Hvað varðar málsatvik vegna *I. kafla ákæru, dags. 24. september 2024*, þá kemur fram í frumskýrslu lögreglu að aðfaranótt laugardagsins 9. mars 2024 hafi lögreglumenn við almennt eftirlit við Skeifuna veitt bifreiðinni [...] athygli þar sem henni var ekið mjög hægt suður Skeiðarvog og niður Miklubraut. Í ljós kom að skráður eigandi bifreiðarinnar, ákærða, var svipt ökuréttindum. Var ökumanni bifreiðarinnar gefið

merki um að stöðva hana með forgangsljósum lögreglubifreiðarinnar sem viðkomandi gerði á Miklubraut til móts við Skeifuna. Reyndist ákærða vera ökumaður og kvaðst hún ekki vera með gild ökuréttindi. Segir í skýrslunni að ákærða hafi verið drafandi í tali og augasteinar hennar brugðist illa við ljósáreiti. Ákærða gaf munnvatnssýni fyrir fíkniefnapróf sem sýndi jákvæða niðurstöðu við *AMP/COC* og *BZO*. Var ákærða handtekin og færð á lögreglustöð en látin laus að lokinni blóðsýnatöku.

9. Fyrir liggur matsgerð Rannsóknastofu í lyfja- og eiturefnafræði, dags. 26. mars 2024, vegna rannsóknar á blóðsýni úr ákærðu. Reyndist það innihalda alprazolam 9,8 ng/ml, amfetamín 385 ng/ml, MDMA 50 ng/ml og oxazepam 970 ng/ml. Kemur fram í vottorðinu að amfetamín og MDMA séu í flokki ávana- og fíkniefna sem óheimil eru á íslensku forráðasvæði. Ökumaður telst því hafa verið óhæf til þess að stjórna ökutæki örugglega þegar sýnið var tekið, sbr. 50. gr. umferðarlaga nr. 77/2019. Þá segir þar að alprazolam og oxazepam séu róandi og kvíðastillandi lyf af flokki benzodíazepína. Þau hafi slævandi áhrif á miðtaugakerfið, séu að fullu samverkandi og dragi úr aksturshæfni í lækningalegum skömmtum. Styrkur alprazolams í blóði sé eins og eftir töku þess í lágum lækningalegum skömmtum. Styrkur oxazepams í blóði sé eins og eftir töku þess í háum lækningalegum skömmtum. Fullvíst er að ökumaður hafi ekki getað stjórnað ökutæki örugglega.
10. Hvað varðar málsatvik vegna *II. kafla ákæru*, dags. 24. september 2024, þá kemur fram í frumskýrslu lögreglu að aðfaranótt laugardagsins 16. apríl 2024 hefðu lögreglumenn við almennt eftirlit veitt bifreiðinni [...] athygli þar sem henni var ekið eftir Fríkirkjuvegi til suðurs og inn Skothúsveg til austurs. Var ökumanni bifreiðarinnar gefið merki um að stöðva hana með forgangsljósum lögreglubifreiðarinnar og stöðvaði viðkomandi bifreiðina í Þingholtsstræti. Reyndist ákærða vera ökumaður og kvaðst hún vera svipt ökuréttindum og vera að flýja kærasta sinn, A. Kvaðst hún nota lyfseðilsskyld lyf en væri annars búin að vera edrú í tíu mánuði. Ákærða gaf munnvatnssýni fyrir fíkniefnapróf sem sýndi jákvæða niðurstöðu við *AMP* og *OPI*. Var ákærða handtekin og færð á lögreglustöð þar sem blóðsýni var tekið úr henni.
11. Fyrir liggur matsgerð Rannsóknastofu í lyfja- og eiturefnafræði, dags. 8. maí 2024, vegna rannsóknar á blóðsýni úr ákærðu. Reyndist það innihalda amfetamín 425 ng/ml. Kemur fram í vottorðinu að efnið sé í flokki ávana- og fíkniefna sem óheimil eru á íslensku forráðasvæði. Ökumaður telst því hafa verið óhæfur til þess að stjórna ökutæki örugglega þegar sýnið var tekið, sbr. 50. gr. umferðarlaga nr. 77/2019.
12. Fyrir liggur upptaka úr búkmyndavél lögreglumanns vegna afskipta af ákærðu. Kom fram hjá ákærðu að hún hefði þurft að færa sig um stæði og hefði ekki getað verið fyrir utan með hann þarna og sagði þetta tengjast A en vildi ekki tjá sig frekar um það. Þá sagði hún, eftir að hafa gefið munnvatnssýni, að í því myndi mælast benzó og amfetamín út af Elvanse.
13. Hvað varðar málsatvik vegna *III. kafla ákæru*, dags. 24. september 2024, þá kemur fram í frumskýrslu að aðfaranótt 6. maí 2024 hefðu lögreglumenn veitt athygli bifreiðinni [...] sem ekið var á undan lögreglubifreiðinni um Breiðholtsbraut til vesturs. Rásaði bifreiðin á veginum og var henni ekið upp á kanta. Var ökumanni bifreiðarinnar gefið merki um að stöðva hana með forgangsljósum lögreglubifreiðarinnar en ökumaður sinnti ekki stöðvunarmerkjum strax. Beygði ökumaðurinn bifreiðinni til hægri inn Stekkjarbakka til norðurs og beygði síðan til vinstri Þangbakka til vesturs þar sem ökumaður ók upp á umferðareyju og nam staðar. Reyndist ákærða vera ökumaður og bar hún þess merki að vera undir áhrifum fíkniefna. Hún var drafandi í tali, óstöðug, þurr í munni og í annarlegu ástandi að mati lögreglumanna. Hún talaði hratt og samhengislaust og virtist vera í miklu ójafnvægi andlega. Samkvæmt

kerfum lögreglu var ákærða svipt ökuréttindum ævilangt. Var ákærða handtekin og færð á lögreglustöð þar sem hún gaf þvagsýni sem gaf jákvæða svörun við *AMP* og *BZO*. Í kjölfarið var blóðsýni tekið úr henni.

14. Fyrir liggur matsgerð Rannsóknastofu í lyfja- og eiturefnafræði, dags. 23. maí 2024, vegna rannsóknar á blóðsýni úr ákærðu. Reyndist það innihalda alprazolam 39 ng/ml, amfetamín 265 ng/ml og klónazepam 12 ng/ml. Kemur fram í vottorðinu að efnin séu öll í flokki ávana- og fíkniefna sem óheimil eru á íslensku forráðasvæði. Ökumaður telst því hafa verið óhæfur til þess að stjórna ökutæki örugglega þegar sýnið var tekið, sbr. 50. gr. umferðarlaga nr. 77/2019. Þá segir þar að alprazolam sé róandi og kvíðastillandi lyf og klónazepam sé flogaveikilyf. Eru bæði lyfin af flokki benzodíazepína. Þau hafi slævandi áhrif á miðtaugakerfið, séu að fullu samverkandi og dragi úr aksturshæfni í lækningalegum skömmtum. Styrkur alprazolams og klónazepams í blóði sé eins og eftir töku þeirra í lækningalegum skömmtum af hvoru lyfi fyrir sig. Fullvíst er að ökumaður hafi ekki getað stjórnað ökutæki örugglega. Styrkur amfetamíns í blóði er hár og umfram það sem búast má við eftir töku hefðbundinna lækningalegra skammta. Þá kemur fram í matsgerðinni að eingöngu hafi greinst d-amfetamín í sýninu og að amfetamínlyfin Elvanse og Attention sem hafa markaðsleyfi á Íslandi innihaldi eingöngu d-amfetamín.
15. Hvað varðar málsatvik vegna *I. kafla ákæru*, dags. 17. desember 2024, þá kemur fram í frumskýrslu að lögreglumenn C og D hefðu að kvöldi 1. september 2024 verið kallaðir til aðstoðar vegna líklegs aksturs undir áhrifum ávana- og fíkniefna á Sæbraut við Frakkastíg. Aðrir lögreglumenn, áhöfn lögreglubifreiðar nr. [...], hefðu ekið bifreiðinni vestur Sæbraut að gatnamótum við Klapparstíg og stöðvað þar aftan við bifreiðina [...] sem hafði verið stöðvuð á rauðu beygjuljósi. Ljósíð skipti svo yfir í grænt en ökumaður bifreiðarinnar ók ekki af stað. Eftir að búið var að flauta á bifreiðina kom fát á þá aðila sem voru í bifreiðinni. Áhöfn lögreglubifreiðar nr. [...] athugaði þá með ökumann bifreiðarinnar sem reyndist vera ákærða. Var hún sjáanlega undir áhrifum sljógvandi efna en hún var sljó í tali og þurr í munn. Lögreglumenn C og D komu þá til aðstoðar og ræddu við ákærðu sem kvaðst ekki vera búin að nota nein fíkniefni en væri á verulega háum skammti af Elvanse og fleiri lyfjum sem hún sagði vera uppáskrifuð af lækni. Þá kvaðst hún ekki vera með ökuréttindi. Ákærða var handtekin grunuð um akstur undir áhrifum ávana- og fíkniefna og var tekið af henni munnvatnssýni sem sýndi jákvæða niðurstöðu á *OPI*, *BZO* og *AMP*. Ákærða var flutt á lögreglustöð þar sem tekið var úr henni blóðsýni vegna rannsóknar málsins.
16. Fyrir liggur matsgerð Rannsóknastofu í lyfja- og eiturefnafræði, dags. 17. september 2024, vegna rannsóknar á blóðsýni úr ákærðu. Reyndist það innihalda alprazolam 37 ng/ml, amfetamín 195 ng/ml, brómazolam 16 ng/ml og metýlfenidat 27 ng/ml. Kemur fram í vottorðinu að efnin séu öll í flokki ávana- og fíkniefna sem óheimil eru á íslensku forráðasvæði. Ökumaður telst því hafa verið óhæfur til þess að stjórna ökutæki örugglega þegar sýnið var tekið, sbr. 50. gr. umferðarlaga nr. 77/2019.
17. Þá segir þar að brómazolam sé ólöglegt ávana- og fíkniefni sem flokkast undir hönnunarlyf (e. designer drugs). Það er efnafræðilega skylt alprazolami og eru þau af flokki benzodíazepína og hafa slævandi áhrif á miðtaugakerfið. Þar sem brómazolam er ólöglegt efni hefur það ekki verið rannsakað hvað varðar lyfjaverkun og notkunaröryggi. Einnig kemur þar fram að alprazolam sé róandi og kvíðastillandi lyf af flokki benzodíazepína. Lyfið hefur slævandi áhrif á miðtaugakerfið og dregur úr aksturshæfni í lágum lækningalegum skömmtum. Styrkur alprazolams í blóði sé eins og eftir töku þess í lækningalegum skömmtum. Fullvíst er að ökumaður hafi ekki getað stjórnað ökutæki örugglega.

18. Fyrir liggur upptaka úr búkmyndavél lögreglumanns vegna afskipta lögreglu af ákærðu þar sem sjá má lögreglu ræða við ákærðu og A. Má þar heyra ákærðu segja að hún sé að flytja úr skammtímaíbúð og hafi orðið að redda sér. Kvaðst hún ekki vera undir áhrifum en hafa tekið þau lyf sem hún er á samkvæmt læknisráði, Elvanse og alprazolam, og mætti aka á þeim lyfjum. Sagði hún jafnframt að lögregla væri með læknaþrá frá B geðlækni vegna hennar og mætti hún aka.
19. Hvað varðar málsatvik vegna *II. kafla ákæru, dags. 17. desember 2024*, þá kemur fram í frumskýrslu að lögreglumenn hefðu 7. september 2024 ekið Briartún við Katrínartún og þá veitt athygli bifreiðinni [...] og ákveðið að kanna með ástand og réttindi ökumanns. Ökumanni voru gefin merki um að stöðva með forgangsljósum lögreglubifreiðarinnar sem hún gerði. Reyndist ákærða vera ökumaður og gat hún ekki framvísað ökuskráttinu og viðurkenndi að vera svipt ökuréttindum. Talaði ákærða samhengislaust, var illa áttuð og mjög ör. Var hún handtekin grunuð um akstur undir áhrifum ávana- og fíkniefna og færð á lögreglustöð. Þar gaf ákærða munnvatnssýni sem sýndi jákvæða niðurstöðu á *AMP* og *BZO*. Ákærða var flutt á lögreglustöð þar sem tekið var úr henni blóðsýni vegna rannsóknar málsins og var hún að því loknu látin laus.
20. Fyrir liggur matsgerð Rannsóknastofu í lyfja- og eiturefnafræði, dags. 1. október 2024, vegna rannsóknar á blóðsýni úr ákærðu. Reyndist það innihalda alprazolam 39 ng/ml, amfetamín 285 ng/ml og metýlfenidat 21 ng/ml. Kemur fram í vottorðinu að efnin séu öll í flokki ávana- og fíkniefna sem óheimil eru á íslensku forráðasvæði. Ökumaður telst því hafa verið óhæfur til þess að stjórna ökutæki örugglega þegar sýnið var tekið, sbr. 50. gr. umferðarlaga nr. 77/2019.
21. Þá segir þar að alprazolam sé róandi og kvíðastillandi lyf af flokki benzodíazepína. Lyfið hefur slævandi áhrif á miðtaugakerfið og dregur úr akstursþæfni í lágum lækningalegum skömmtum. Styrkur alprazolams í blóði sé eins og eftir töku þess í lækningalegum skömmtum. Fullvíst er að ökumaður hafi ekki getað stjórnað ökutæki örugglega.
22. Á framlagðri upptöku úr búkmyndavél lögreglumanns sem hafði afskipti af ákærðu umrætt sinn má heyra ákærðu segja að hún hefði verið *alveg sjálf* að keyra í þessu tilviki en hvað varðar fyrri tilvik kvaðst hún hafa verið að keyra liggur við með byssu við höfuðið í alla vega fjögur skipti. Kvaðst hún vera að taka Elvanse og alprazolam að læknisráði og sagði að lögregla væri með læknaþrá frá B geðlækni vegna hennar.
23. Hvað varðar málsatvik vegna *III. kafla ákæru, dags. 17. desember 2024*, þá kemur fram í frumskýrslu að lögreglumenn hefðu aðfaranótt 25. september 2024 verið að sinna almennu eftirliti og þá veitt athygli bifreiðinni [...]. Var bifreiðinni flett upp í kerfum lögreglu og kom þá í ljós að eigandi hennar var svipt ökuréttindum. Bifreiðinni var ekið Háaleitisbraut með akstursstefnu í átt að Bústaðavegi. Var lögreglubifreiðinni ekið á eftir bifreiðinni í því skyni að athuga með ástand og réttindi ökumanns. Var ökumanni gefið merki um að stöðva með forgangsljósum lögreglubifreiðarinnar. Þegar ökumaður varð vör við lögreglubifreiðina fyrir aftan sig jók hún hraðann og lagði bifreiðinni síðan við bráðamóttökuna í Fossvogi.
24. Ákærða reyndist vera ökumaður bifreiðarinnar. A var farþegi í framsæti og fór hann af vettvangi. Ákærða reyndist vera svipt ökuréttindum og var þurr í munn og með útvíkkuð sjáöldur. Gaf ákærða munnvatnssýni sem sýndi jákvæða svörun við *BZO*, *COC* og *AMP*. Ákærða var handtekin grunuð um akstur undir áhrifum ávana- og fíkniefna. Kvaðst hún ekki hafa neytt fíkniefna en vera á sterkum lyfjum frá lækni og það gæti

haft áhrif á niðurstöðuna. Kvaðst hún þurfa á lækniástoð að halda vegna andlegrar vanlíðanar. Ákærða neitaði sök og kvaðst hafa verið kúguð af A til að aka. Vegna rannsóknar málsins var tekið úr ákærðu blóðsýni á bráðamóttöku og ákærða látin laus í kjölfarið og beið þar lækniástoðar.

25. Fyrir liggur matsgerð Rannsóknastofu í lyfja- og eiturefnafræði, dags. 22. október 2024, vegna rannsóknar á blóðsýni úr ákærðu. Reyndist það innihalda alprazolam 4,4 ng/ml, amfetamín 585 ng/ml og oxazepam 1690 ng/ml. Kemur fram í vottorðinu að efnin séu öll í flokki ávana- og fíkniefna sem óheimil eru á íslensku forráðasvæði. Ökumaður telst því hafa verið óhæfur til þess að stjórna ökutæki örugglega þegar sýnið var tekið, sbr. 50. gr. umferðarlaga nr. 77/2019.
26. Þá kemur fram í matsgerðinni að eingöngu hafi greinst d-amfetamín í sýninu og að amfetamínlyfin Elvanse og Attentin sem hafa markaðsleyfi á Íslandi innihaldi eingöngu d-amfetamín. Einnig er þar rakið að styrkur amfetamíns í blóði sé mjög hár og langt umfram það sem búast megi við eftir töku hefðbundinna lækningalegra skammta, sem gæti bent til eitrunar. Þá væri styrkur oxazepams í blóðinu hærri en búast má við eftir töku hæstu lækningalegra skammta. Lyfin hafi slævandi áhrif á miðtaugakerfið, eru að fullu samverkandi og draga úr aksturshæfni í lækningalegum skömmtum. Fullvíst er að ökumaður hafi ekki getað stjórnað ökutæki örugglega.
27. Loks liggur fyrir vottorð B geðlæknis, dags. 4. júní 2025, vegna ákærðu. Þar kemur fram að hann hefði ávísað ákærðu, vegna veikinda hennar, lyfinu Elvanse 100–120 mg á dag árið 2024 og þar til í janúar 2025. Lyfið umbreytist í virka efnið amfetamín í líkamanum. Við töku þessara skammta megi búast við að þéttni amfetamíns í blóði sé u.þ.b. 100–300 ng/ml og vísaði hvað þetta varðar til fræðirita og tók jafnframt fram að þéttni í blóði er mjög misjöfn á milli einstaklinga á sama skammti og beri því að taka uppgefna viðmiðunarpéttni sem vísbendingu.

IV

Framburður ákærðu og vitna fyrir dómi

28. *Ákærða* neitar sök. Hvað varðar *I. ákærulið ákæru*, dags. 24. september 2024, vegna atvika 9. mars 2024, sagði ákærða að hún hefði verið í sambúð með A. Hann hafði verið edrú en fallið í október 2023 og hefði hegðun hans þá orðið mjög skrítin og hefði hann byrjað að beita hana miklu líkamlegu og andlegu ofbeldi og hreinlega stjórnað henni. Sagði hún A hafa tekið af henni húslykla og bíllykla og látið hana aka svo hann myndi ekki lenda í neinu. Hann hefði vitað að hún væri próflaus og að það væri kominn tími á að hún mætti taka prófið og sannfærði hana um að aka. Það var eins og hún hefði trúað því sem hann sagði og teldi sig ekki hafa annan valkost en að hlýða honum í einu og öllu en verða að öðrum kosti lamin eða rotuð. Það sem hún gerði á þessum tíma hefði allt verið *smitað* af hræðslu. Hún viti að það hafi verið rangt af henni að aka þegar hún var ekki komin með skírteinið.
29. Ákærða kvaðst hafa verið samkvæmt læknisráði á þeim lyfjum sem mældust í blóði hennar. Þennan dag hefði hún ekið vegna þess að A hefði skipað henni að aka. Hann hefði flúið út úr bifreiðinni og þá verið með hníf á sér og í mjög annarlegu ástandi. Það hefði verið farið með hana á lögreglustöð og tekið úr henni blóðsýni. Í því hefði mælst lítið magn af MDMA sem hún myndi aldrei í sínu lífi taka inn, hvað þá aka eftir að hafa tekið það inn. Telji hún að ástæða þess að það hafi mælst sé að um hafi verið að ræða einhvers konar smit vegna einhvers sem A hefði tekið. Áður en hún ók bifreiðinni hefði hún tekið Elvanse og kvíðastillandi lyf, annaðhvort alprazolam eða Sobril.
30. Ákærðu var kynnt niðurstaða rannsóknar á blóðsýni samkvæmt matsgerð og sagði hún að þau lyf sem

mældust hefði hún tekið samkvæmt læknisráði. B geðlæknir hefði skrifað upp á frekar stóran skammt af Elvanse fyrir hana. Á tímabili hefði hún tekið 140 mg á dag. Hún hefði sjálf beðið lækinn um að minnka skammtinn af Elvanse en myndi ekki hvenær. Kvaðst hún hafa heyrt að lyfið safnist upp í líkamanum og virki það í 14 klukkutíma í senn. Hún hefði tekið Elvanse á morgnana og seinni partinn og hefði hún verið búin að kynna sér áhrif þessara lyfja áður en hún ók. Þá hefði hún verið á öðru ADHD-lyfi, metýlfenidat, áður en hún byrjaði á Elvanse. Einnig hefði hún verið búin að kynna sér áhrif alprazolams og oxazepam og kvaðst vera búin að vera á þessum lyfjum í um 20 ár. Þau lyf minnki kvíðaeinkenni hennar en það stafi engin hætta af því að aka undir áhrifum lyfja sem hún væri von að taka í venjulegum skömmtum. Hún hefði skoðað fylgiseðla þessara lyfja, lesið sér til og spurt spurninga. Alprazolam væri þríhyrningsmerkt en hún viti ekki með Elvanse.

31. Var ákærða spurð hvort hún hefði umrætt sinn verið með meðferðis læknisvottorð þar sem fram kæmi að hún væri haldin sjúkdómi eða ástandi og þyrfti af þeim sökum að neyta þeirra efna sem fundust í blóði hennar og sýnt lögreglu það. Því svaraði ákærða að það væri langt síðan hún hefði skilað til lögreglu gögnum frá B um þau lyf sem hún væri á. Kvaðst hún vera með [...]. Umrætt sinn hefði hún hvorki verið með þetta vottorð né sýnt lögreglu það en sagðist halda að í öllum tilvikum sem hér eru til umfjöllunar hefði hún sýnt lögreglu inn á Heilsuveru.
32. Hvað varðar *II. ákæru* dags. 24. september 2024, vegna atvika 16. apríl 2024, kvaðst ákærða hafa verið að flýja A en vildi ekki tjá sig frekar um það. Staðfesti ákærða að hafa verið stöðvuð af lögreglu þennan dag og flutt á lögreglustöð en myndi ekki hvort blóðsýni hefði verið tekið úr henni. Á þessum tíma hefði hún verið að taka Elvanse en ekki kvíðalyf. Þegar lögregla hafði afskipti af henni hefði hún ekki verið undir neinum áhrifum en væntanlega ekki liðið vel andlega. Kvaðst hún ekki hafa neytt fíkniefna eða slævandi efna áður en hún ók.
33. Ákærðu var kynnt niðurstaða blóðrannsóknar samkvæmt matsgerð og kvaðst hún hafa tekið þann skammt sem henni var ávísað á hverju sinni. Hún viti að þessi lyf safnist upp í líkamanum og að Elvanse sitji lengi í honum. Kynnt að sérfræðingar frá rannsóknastofunni hefðu borið um að það sem mældist í henni sé langt umfram það sem eigi að mælast eftir töku Elvanse, jafnvel í háum skömmtum, sagði ákærða að hún hefði verið með undanþágu fyrir hærri skammti sem Lyfjastofnun hefði samþykkt og með lyfjaskírteini. Kynnt að starfsmenn rannsóknastofu hefðu einnig borið um að þegar skammtar séu háir virki þeir ekki eins og eðlilegir skammtar og hafi öflug áhrif sagði ákærða að hún væri með ADHD. Spurð kvaðst ákærða vera viss um að hafa í þessu tilviki sýnt lögreglu læknisvottorð eða lyfjaskírteini og taldi sig hafa sýnt þeim inn á Heilsuveru. Hún sé á Elvanse og það mælist sem amfetamín. Þá liggi fyrir hjá lögreglu upplýsingar frá B um að hún sé á þessum lyfjum en hún hafi ekki verið með vottorðið á sér.
34. Hvað varðar *III. ákæru* dags. 24. september 2024, vegna atvika 6. maí 2024, sagði ákærða að þetta mál tengdist A en einnig hennar eigin ákvörðunum. Þarna hefði hún verið að flýja A vegna þess að hún hefði neitað að aka honum þangað sem hann þyrfti að fara. Hún hefði verið á hóteli og ætlað að fara að sofa og þetta endað með því að hún faldi sig í töskugeymslu á hótelinu. A hefði verið í geðrofi eða mjög annarlegu ástandi og hefði hún verið mjög hrædd við hann. Hann hefði ráðist á hana en hún hlaupið undan honum. Þegar hún kom út hefði A verið búinn að brjóta framrúðu bifreiðarinnar og klína matvælum á hana. Var þetta áður en lögregla hafði afskipti af henni. Hún hefði verið hrædd og verið á leið til vinkonu sinnar en ekki náð að bremsa og hefði bifreiðin runnið áfram en hún náð að sveigja upp á kant og hefði lögreglan

verið á eftir henni og aðstoðað hana. Lögreglumenn hefðu farið með hana á lögreglustöð og tekið úr henni blóðsýni. Áður en hún ók bifreiðinni hefði hún einungis verið búin að neyta þeirra lyfja sem hún var á samkvæmt læknisráði.

35. Ákærðu var kynnt niðurstaða rannsóknar á blóðprufu samkvæmt matsgerð. Ákærða kvaðst hafa verið á Alprazolam Krka sem væri langverkandi kvíðalyf og Alprazolam Mylan sem tekið er vegna bráðra kvíðakasta. Einnig hefði lækni verið að prófa að setja þarna inn Rivotril sem innihaldi klónazepam. Ákærða kvaðst hafa kynnt sér hvaða áhrif þetta lyf hefði á hæfni til aksturs og væri það *ekki eins slævandi*. Væri lyfið einnig notað við flogaveiki en hún hefði í eitt skipti fengið flogakast. Kvaðst hún hafa kynnt sér samspil þess lyfs við hin lyfin sem hún tók og sagði að hún hefði treyst sínum lækni. Það mætti aka á klónazepam og viti hún ekki til þess að það sé einhver fyrirvari á því. Spurð hvort lækni hefði ritað vottorð um að hún væri fullkomlega fær um að aka þrátt fyrir að vera á þessum lyfjum sagði ákærða að hann hefði ekki skrifað vottorð sem hljómaði þannig en hún væri búin að biðja hann um það. Kvaðst hún nokkuð viss um að hún hefði sýnt lögreglu læknisvottorð eða lyfjaskírteini í þessu tilviki.
36. Hvað varðar *I. ákærulið ákæru, dags. 17. desember 2024*, vegna atvika 1. september 2024, sagði ákærða að þetta hefði alltaf verið það sama. Hún hefði verið rosalega hrædd og gert hluti og tekið rangar ákvarðanir sem hún myndi ekki gera vanalega. Kvaðst hún ekki muna eftir því að hafa verið stöðvuð af lögreglu eða hvort það hefði verið farið með hana á lögreglustöð og tekið blóðsýni úr henni. Spurð hvernig ástand hennar hefði verið sagði hún að A hefði verið í bifreiðinni og því hefði henni væntanlega ekki liðið vel. Myndi hún ekki hvaðan þau hefðu verið að koma. Áður en aksturinn hófst hefði hún einungis neytt þeirra lyfja sem hún var á samkvæmt læknisráði.
37. Kynnt niðurstaða matsgerðar vegna rannsóknar á blóðsýni sagði ákærða að þarna vildi hún sjálf hætta á Elvanse sem hún var þá með uppáskrifað og hefði verið farin að taka minna af því en mánuðina á undan. Hún hefði áður verið á samheitalyfi Concerta, Metýlfenidat Santos, og hefði átt það lyf ennþá og prófað að taka það. Spurð um brómazolam sagði ákærða að lækni hefði verið að prófa að setja inn lyf sem heitir Lexotan og hefði hún verið með það uppáskrifað. Allt sem hún mældist með hefði hún verið með uppáskrifað. Kvaðst hún hafa verið búin að kynna sér áhrif þess á akstur og átti það að vera mildara lyf og væri m.a. notað við kvíða. Væru til bæði 3 og 6 mg töflur og hefði hennar skammtur verið ein til tvær töflur á dag eftir þörfum. Muni hún ekki hvort hún hafi tekið eina eða tvær. Var ákærðu kynnt að brómazolam væri á lista yfir ólögleg fíkniefni á Íslandi og væri það ekki innihaldsefni í Lexotan og sagði ákærða þá að hún hefði í umrætt sinn verið með læknisvottorð eða lyfjaskírteini sem hún hefði sýnt lögreglu, m.a. um brómazolam.
38. Hvað varðar *II. ákærulið ákæru, dags. 17. desember 2024*, vegna atvika 7. september 2024, sagði ákærða að þarna hefði hún verið búin að vera í skammtímaleigu á E. A hefði kastað öxi upp á 3. hæð þar sem hún bjó. Þarna hefði hún ekið sendiferðabifreið og verið að sækja dót í íbúðina af því að hún þorði ekki að vera þarna lengur. Hún hefði verið stöðvuð af lögreglu sem hefði farið með hana á lögreglustöð og tekið úr henni blóð. Áður en hún ók hefði hún einungis neytt þeirra lyfja sem hún var á, Elvanse og alprazolam, og hefði hún þá verið að skipta aftur úr Elvanse yfir á Concerta. Kvaðst hún hafa sýnt lögreglu læknisvottorð og lyfjaskírteini og inn á Heilsuveru.
39. Hvað varðar *III. ákærulið ákæru, dags. 17. desember 2024*, vegna atvika 25. september 2024, sagði ákærða að A hefði komið á F þar sem hún hefði verið komin með herbergi og hefði hann verið með hníf og með

mannalæti. Kvaðst hún hafa farið út og rætt við hann og hefði hann þá m.a. öskrað að hún væri manneskja sem allir mættu nauðga og berja. Hún hefði þá beðið hann um að fara og séð fyrir sér að setjast inn í bifreiðina og aka í burtu. Hún hefði farið inn í bifreiðina en hann verið snöggur og sest einnig inn í bifreiðina. Hann hefði sagt henni að aka sér niður í bæ en hún neitað. Eftir um klukkutíma rifrildi og einhverjar *ytingar* hefði hún hugsað með sér að það væri örugglega betra að taka áhættuna að skutla honum og losna við hann út úr bifreiðinni. Þarna hefði henni liðið eins og taugakerfi hennar væri gjörsamlega búið, hún fundið fyrir máttleysi í líkamanum og verið mjög hrædd um andlegt ástand sitt. Kvaðst hún hafa *tekið beygjuna* og brunað og farið síðan á Landspítalann þar sem hún bað um hjálp. Kom fram hjá ákærðu að áður en hún ók hefði hún einungis neytt þeirra lyfja sem hún var á samkvæmt læknisráði, Elvanse, alprazolam og Lexotan.

40. Kynnt niðurstaða matsgerðar vegna rannsóknar á blóðsýni sagði ákærða að oxazepam væri Sobril. Kynnt að í matsgerðinni kæmi fram að styrkur oxazepams hefði verið hærra en búast megi við eftir töku hæstu lækningalegra skammta kvaðst ákærða hafa mikið þol fyrir benzólyfjum. Hún væri búin að vera á svona lyfjum síðan hún var rúmlega tvítug og þurfi hærri skammta en aðrir svo að lyfið virki. Var ákærðu kynnt að í matsgerðinni komi fram að þessi lyf hafi slævandi áhrif, séu að fullu samverkandi og dragi úr aksturshæfni í lækningalegum skömmtum og sagði ákærða þá að þau hefðu engin slævandi áhrif á hana og slái nú minna á kvíða hennar en áður.
41. Var ákærðu kynnt að fram komi í matsgerðinni að styrkur amfetamíns sé mjög hár og langt umfram það sem búast megi við eftir töku hefðbundinna lækningalegra skammta sem gæti bent til eitrunar. Kvaðst ákærða enga skýringu hafa á því nema hugsanlega hefði hún gleymt því að hún væri búin að taka lyfið og hefði tekið það tvisvar. Spurð hvort hún hefði sýnt lögreglu læknisvottorð eða lyfjaskírteini í þessu tilviki sagði ákærða að hún hefði verið svo hrædd að hún hefði grátbeðið lögreglu um að koma með henni inn á spítalann. Þar hefði verið tekið blóðsýni úr henni. Haldi hún að hún hafi ekki sýnt lögreglu inn á Heilsuveru í þetta skipti.
42. Ákærða sagði að hún hefði tekið 6 mg af alprazolam þegar atvik gerðust og um tíma verið á tvisvar sinum 60 mg af Elvanse, síðan einhvern tímann á 70 og 50 mg og tvisvar sinnum 70 mg. Spurð hvort lyfið hefði haft áhrif á sjáöldur augna eða hvort hún hefði verið þurr í munninum sagði ákærða að henni hefði ekki fundist það. Ákærða kvaðst í öllum þessum tilvikum hafa metið ástand sitt svo að hún hefði verið hæf til aksturs. Staðfesti ákærða að þau lyf sem mældust í henni, annað en MDMA, væru samkvæmt lyfseðli og hefði hún tekið þau að læknisráði. Læknirinn hefði aldrei sagt henni að hún mætti ekki aka á meðan hún tæki þessi lyf. B geðlæknir hefði ávísað henni þessum lyfjum og öllum lyfjum á því tímabili er greinir í ákærunum.
43. Sagði ákærða að A hefði komið hræðilega fram við hana og fjölskyldu hennar og einnig reynt að drepa hana. Hefði aksturinn í öllum þessum tilvikum tengst A. Kvaðst hún hafa verið *flekklaus* hvað varðar akstur þann tíma sem hún var próflaus þar til hún kynntist A og gerðist þetta allt eftir að hann datt í það. Hún hefði reynt að hætta með honum en þá hefði henni verið hóttað að hann myndi senda menn og láta nauðga henni og brenna börnin hennar lifandi og væri hún mjög hrædd við hann. Kvaðst hún hafa gert það sem hann sagði henni að gera.
44. Einnig kom fram hjá ákærðu að A hefði í einhverjum af þessum tilvikum verið með hótanir við hana þegar hún var að aka. Sagði hún að 9. mars 2024 hefði hann slegið hana, hóttað henni, en hún myndi ekki hverju,

og tekið í stýrið. Ef hún vildi ekki keyra hefði A oft sett fram hótanir og stundum rífið af henni bíllyklana og ekið sjálfur. Þann 1. september hefðu atvik verið svipuð en þann 25. september hefði verið versta tilvikið. Kvaðst hún aldrei hafa verið jafn hrædd við A sem þá hefði verið í einhverju geðrofsástandi og virst vera út úr heiminum. Kvaðst hún hafa verið sturluð af hræðslu. Hún hefði ekið beint á spítalann en haldi að hún hefði reynt að hringja á lögreglu til að fá aðstoð.

45. *Lögreglumaður G* staðfesti að hafa komið að máli er getið er um í I. ákærulið ákæru frá 24. september 2024, vegna atvika 9. mars 2024, og staðfesti að hafa ritað frumskýrslu málsins. Kvaðst hún hafa, ásamt öðrum lögreglumanni, stöðvað ákærðu af því að þær höfðu tekið eftir því að bifreiðinni var ekið óvenju hægt miðað við aðrar bifreiðar og miðað við þann hraða sem er æskilegur á þessari götu. Þær hefðu stoppað ákærðu til að athuga með ástand hennar og réttindi og viðurkenndi ákærða þá að vera svipt ökuréttindum og var hún ein í bifreiðinni. Ákærða gaf munnvatnssýni sem gaf jákvæða svörun á einhver efni. Fór málið í hefðbundið ferli og var farið með ákærðu á lögreglustöð þar sem tekið hefði verið úr henni blóðsýni. Vitnið sagði að henni hefði virst ákærða vera drafandi í tali og sljó. Kvaðst hún ekki minnst þess að ákærða hefði á einhverjum tímamarki lagt fram læknisvottorð eða lyfseðla um að hún væri að taka lyf vegna sjúkdóms. Ekki væri spurt sérstaklega um slík gögn nema sakborningur segði frá þeim og vildi sýna gögnin. Kvaðst vitnið ekki minnst þess að ákærða hefði tjáð sig eitthvað um meint brot.
46. *Lögreglumaður C* staðfesti að hafa komið að máli er getið er um í I. ákærulið ákæru frá 24. september 2024, vegna atvika 9. mars 2024. Kvaðst hún hafa verið á bifreið með lögreglumanni G. Við uppflettingu í lögreglukerfinu hefðu þær séð að eigandi bifreiðar sem var fyrir framan þær var svipt ökuréttindum og ákveðið að stoppa hana. Reyndist ákærða vera ökumaður bifreiðarinnar og bar hún þess merki að vera undir áhrifum ávana- og fíkniefna og var m.a. sljó í tali. Ákærða gaf munnvatnssýni sem gaf jákvæða svörun á einhver efni. Vitnið kvaðst ekki minnst þess að ákærða hefði á einhverjum tímamarki lagt fram læknisvottorð eða lyfseðla um að hún væri að taka lyf vegna sjúkdóms. Ef hún hefði gert það hefði það komið fram í frumskýrslu. Almenn spyrji þau ekki um slík gögn að fyrri bragði þegar það kemur jákvæð niðurstaða vegna munnvatnssýnis en viðkomandi taki það oft fram. Þá kvaðst vitnið ekki muna hvort ákærða hefði tjáð sig um sakarefnið þegar það var borið undir hana.
47. Vitnið staðfesti að hafa komið að máli er getið er um í I. ákærulið ákæru frá 17. desember 2024, vegna atvika 1. september 2024. Áhöfn lögreglubifreiðar frá sérsveit ríkislögreglustjóra hefði kallað eftir aðstoð þegar lögreglumennirnir urðu varir við bifreið og töldu ökumann hennar vera undir áhrifum og beðið vitnið og félag hennar um að taka við málinu. Ákærða hefði einnig í því máli gefið munnvatnssýni sem reyndist vera jákvætt á einhver efni. Vitnið sagði að henni hefði fundist ákærða virka sljó. Minntist hún þess hvorki að ákærða hefði á einhverjum tímamarki lagt fram læknisvottorð eða lyfseðla um að hún væri að taka lyf vegna sjúkdóms né hvort einhver hefði verið með ákærðu í bifreiðinni eða hvort ákærða hefði sagt eitthvað á vettvangi um meint brot. Lögreglumennirnir hefðu ekki stöðvað bifreiðina og þegar þau komu á vettvang hefðu þeir lögreglumenn sem þar voru fyrir verið komnir með kveikjulaslykla bifreiðarinnar.
48. *Lögreglumaður H* staðfesti að hafa komið að máli er getið er um í II. ákærulið ákæru frá 24. september 2024, vegna atvika 16. apríl 2024, og staðfesti að hafa ritað frumskýrslu málsins. Vitnið og annar lögreglumaður hefðu stoppað bifreið í akstri og hefði ökumaður reynst vera undir áhrifum fíkniefna og var málið meðhöndlað samkvæmt verklagi. Vitnið kvaðst hafa séð bifreiðina í akstri en minntist þess ekki að einhver hefði verið með ökumanni í bifreiðinni. Ákærða hefði borið þess merki að vera undir áhrifum

fíkniefna en hún hefði verið aðeins óskýr í tali. Lögreglumennirnir hefðu tekið fíkniefnapróf af ákærðu á vettvangi og mátu aðstæður einnig út frá því. Vitnið kvaðst ekki minnst þess að ákærða hefði á einhverjum tímavarki lagt fram læknisvottorð eða lyfseðla um að hún væri að taka lyf vegna sjúkdóms. Ef svo hefði verið hefði það komið fram í frumskýrslu. Þá spyrji þau almennt ekki viðkomandi að fyrra bragði hvort þeir taki lyfseðilsskyld lyf. Benti vitnið á að fíkniefnaprófin sem tekin væru á vettvangi sýni ekki hvort þau lyf sem viðkomandi hefur notað séu lyfseðilsskyld eða ekki en slíkt væri hægt að sjá með niðurstöðu úr blóðprufu. Vitnið sagði að verið gæti að þau hefðu misst sjónar á bifreiðinni í einhverjar sekúndur eftir að þau hófu eftirför og hún hvarf fyrir horn en hann væri ekki alveg viss um það. Kvaðst vitnið ekki muna hvort ákærða hefði eitthvað tjáð sig um sakarefnið.

49. *Lögreglumaður I* staðfesti að hafa komið að máli er getið er um í III. ákærulið ákæru frá 24. september 2024, vegna atvika 6. maí 2024, og staðfesti að hafa ritað frumskýrslu málsins. Vitnið sagði að þau hefðu mætt bifreið sem hefði verið svolítið rásandi á veginum. Þau hefðu sett forgangsljósinn á en ökumaður bifreiðarinnar hefði verið lengi að stoppa hana en svo stoppað á bifreiðastæði í Mjódd. Fram kom hjá vitninu að bifreið ákærðu hefði verið í sjónlínu allan tímann frá því þau sáu hana og þar til hún var stöðvuð og þau fylgt bifreiðinni eftir. Ákærða var ökumaður bifreiðarinnar og minni vitnið að hún hafi verið ein í bifreiðinni. Hún var vímuð og andlegt ástand hennar svolítið eins og hún væri búin á því. Við tók hefðbundið ferli og var farið með ákærðu á lögreglustöð. Minni hann að hann og félagi hans hefðu í kjölfarið ekið ákærðu heim til vinkonu hennar en þeir hefðu vitað af erfiðri stöðu hennar. Bifreið ákærðu hefði verið full af drasli og í slæmu ástandi og hefði verið klippt af henni eftir þetta mál. Vitnið kvaðst ekki minnst þess að ákærða hefði á einhverjum tímavarki lagt fram læknisvottorð eða lyfseðla um að hún væri að taka lyf vegna sjúkdóms eða nefnt það að hún væri að taka inn lyf. Hún hefði talað um aðstæður sínar almennt og kvaðst vitnið ekki minnst þess að hún hefði nefnt mögulegar ástæður fyrir akstrinum.
50. *Lögreglumaður J* staðfesti að hafa komið að máli er getið er um í III. ákærulið ákæru frá 24. september 2024, vegna atvika 6. maí 2024. Hann og lögreglumaður sem var með honum hefðu veitt athygli bifreið á Breiðholtsbraut sem var rásandi í aksturslagi og var ekið upp á kanta. Þeir hefðu stoppað bifreiðina og reyndist ökumaðurinn vera ákærða og virtist hún vera undir áhrifum fíkniefna, var draufandi í tali, þurr í munnvikum og óstöðug. Hún hefði verið handtekin og færð á lögreglustöð og gaf ákærða þvagsýni sem var jákvætt á amfetamín og *benzó*. Í kjölfarið var tekið blóðsýni úr ákærðu. Kvaðst vitnið ekki muna hvort einhver hefði verið með ákærðu í bifreiðinni. Vitnið kvaðst ekki minnst þess að ákærða hefði á einhverjum tímavarki lagt fram læknisvottorð eða lyfseðla um að hún væri að taka lyf vegna sjúkdóms. Ef svo hefði verið hefði það verið ritað í frumskýrslu en venjulega biðji þeir viðkomandi um að framvísa slíku. Þá minntist vitnið þess ekki að fram hefðu komið varnir hjá ákærðu vegna meints brots.
51. *Lögreglumaður K* staðfesti að hafa ásamt öðrum lögreglumanni komið að máli sem getið er um í II. ákærulið ákæru frá 17. desember 2024, vegna atvika 7. september 2024, og staðfesti að hafa ritað frumskýrslu málsins. Þau hefðu stöðvað ákærðu í Bríetartúni og bar hún þess einkenni að vera undir áhrifum fíkniefna, var m.a. ör og þurr í munni. Hefði ákærða verið ein í bifreiðinni. Þau hefðu tekið sýni sem var jákvætt en hann muni ekki á hvaða efni. Síðan hefði málið farið í hefðbundið ferli og hefði verið tekið blóðsýni úr ákærðu á lögreglustöð og hún látin laus eftir það. Vitnið kvaðst hafa séð bifreið ákærðu í akstri. Vitnið kvaðst ekki minnst þess að ákærða hefði á einhverjum tímavarki lagt fram læknisvottorð eða lyfseðla um að hún væri að taka lyf vegna sjúkdóms. Ef hún hefði gert það hefði hann líklegast tekið

það fram í frumskýrslu. Það væri oft sérstaklega tekið fram í blóðtökuvottorði svo að þau á rannsóknastofunni viti að viðkomandi sé á tilteknum lyfjum. Rámi hann í að ákærða hefði talað um flutninga sem ástæðu þess að hún var að aka en myndi ekki hvort fram hefði komið hjá henni að hún hefði neyðst til að aka. Bifreið ákærðu hefði verið í sjónlínu frá því þau ákváðu að stoppa hana og þar til hún var stöðvuð. Þau hefðu mætt henni í Bríetartúni og var bifreiðinni ekið á móti þeim.

52. *Lögreglu maður L* staðfesti að hafa komið að máli er getið er um í II. ákærulið ákæru frá 24. september 2024, vegna atvika 16. apríl 2024. Kvaðst hann ekkert muna eftir atvikum og vísaði í skýrslu vegna málsins.
53. *Lögreglu maður M* staðfesti að hafa ásamt öðrum lögreglumanni, sem einnig starfar hjá ríkislögreglustjóra, komið að máli er getið er um í I. ákærulið ákæru frá 17. desember 2024, vegna atvika 1. september 2024. Þeir hefðu verið að aka Sæbraut og þegar þeir hefðu komið að beygjuakrein í suður rétt eftir Snorrabraut hefði bifreið ákærðu verið stopp á ljósunum. Þegar það kom grænt ljós hefði bifreiðinni ekki verið ekið af stað og hefði félagi vitnisins flautað en ekkert gerst en það virtist verða svolítið fát inni í bifreiðinni. Þeir hefðu því farið út og kannað með ástand ökumanns, sem reyndist vera ákærða, og var hún þvoglumælt eins og hún væri lyfjuð og ekki í ástandi til að aka bifreið. Þeir hefðu óskuð eftir lögreglumönnum frá LRH til þess að koma og kanna ástand ákærðu. Vitnið kvaðst ekki minnst þess að ákærða hefði á einhverjum tímamarki lagt fram læknisvottorð eða lyfseðla um að hún væri að taka lyf vegna sjúkdóms. Karlmaður hefði einnig verið í bifreiðinni með ákærðu og setið í framsæti. Taldi hann ekki mögulegt að þau hefðu verið að skipta um sæti, þeir hefðu verið að horfa inn í bifreiðina og hefðu séð það. Minnst hann þess ekki að ákærða hefði gefið upp einhverja sérstaka ástæðu fyrir akstrinum.
54. *Lögreglu maður N* staðfesti að hafa komið að máli er getið er um í I. ákærulið ákæru frá 17. desember 2024, vegna atvika 1. september 2024. Hefðu atvik gerst á sunnudagskvöldi um kl. 23:00. Hann og annar lögreglu maður voru á leið á starfsstöð ríkislögreglustjóra á Skúlagötu og ætluðu að beygja af Sæbraut til móts við Frakkastíg. Þar hefði bifreið verið á undan þeim á rauðu ljósi og þeir ekið aftan að henni. Síðan hefði skipt yfir í grænt ljós en bifreiðinni hefði ekki verið ekið af stað. Hann hefði flautað aðeins og bifreiðin hefði þá líklega hikstað aðeins eins og hún ætlaði að taka af stað. Hefði hann ekki séð að það hefði verið hreyfing á milli ökumanns og farþega eins og þau hefðu verið að skipta um sæti. Ákærða hefði setið undir stýri og karlmaður verið í farþegasæti. Þau hefðu bæði virkað undir einhverjum áhrifum, verið fljótandi í augum og þínu drafandi í tali. Þeir hefðu síðan kallað eftir aðstoð lögreglunnar á höfuðborgarsvæðinu.
55. Kvaðst vitnið hafa spjallað við fólkið sem var í bifreiðinni um það hvaðan þau væru að koma og hvað þau væru að gera. Ákærða sagðist vera að flytja og farþeginn hefði verið að hjálpa henni og hefði þetta verið eini möguleikinn til að gera það. Farþeginn hefði ekki haft sig mikið í frammi en þeir hefðu beðið hann um að gera grein fyrir sér. Hefðu þeir verið að velta því fyrir sér hvort eitthvað misjafnt væri í gangi og m.a. hvort einhver væri í hættu en þeim fannst ekkert benda til þess. Þegar hann hefði skráð málið hefði hann séð að ákærða var þolandi í einhverjum heimilisofbeldismálum af hálfu farþegans og þess vegna gat hann þess sérstaklega í bókun vegna málsins. Hefði vitnið velt því fyrir sér hvort farþeginn hefði látið ákærðu aka fyrir sig af því að það hentaði honum eða léti hana aka af því að hann væri próflaus. Vitnið sagði að ákærða hefði ekki lagt fram læknisvottorð eða lyfseðla um að hún væri að taka lyf vegna sjúkdóms. Hún hefði sagt að hún ætti áfallasögu og væri að taka einhver lyf en sýndi þau ekki. Vitnið

staðfesti að í frumskýrslu málsins komi efnislega fram það sem hann ritaði í bókun sína.

56. *Lögreglumadur O* staðfesti að hafa komið að máli sem getið er um í II. ákærulið ákæru frá 17. desember 2024, vegna atvika 7. september 2024. Kvaðst hann hafa verið við umferðareftirlit ásamt öðrum lögreglumanni og veitt athygli bifreið sem þeim fannst vera ekið skringilega. Þeir hefðu haft afskipti af ökumanni sem reyndist vera ákærða og var hún undir áhrifum fíkniefna og svipt ökuréttindum. Ákærða hefði verið ein í bifreiðinni. Eftir það hefði málið farið í hefðbundið ferli. Vitnið kvaðst ekki minnst þess að ákærða hefði á einhverjum tímapunkti lagt fram læknisvottorð eða lyfseðla um að hún væri að taka lyf vegna sjúkdóms. Vitnið sagði að bifreiðin hefði verið í sjónlínu þeirra allan tímann frá því að þeir ákváðu að hafa afskipti af henni og þangað til hún var stöðvuð. Kvaðst vitnið ekki muna hvort þeir hefðu, eftir að munnvatnssýni gaf jákvæða svörun, spurt ákærðu hvort hún hefði tekið lyf sem gætu skýrt það. Þá minnst hann þess ekki að ákærða hefði nefnt sérstaka ástæðu fyrir akstrinum. Þegar munnvatnssýni gefur jákvæða svörun fari mál í hefðbundið ferli, m.a. með blóðsýnatöku. Þau skoði ekki upplýsingar frá viðkomandi um lyfjatöku nema viðkomandi geti lagt fram gögn um það.
57. *Lögreglumadur P* staðfesti að hafa komið að máli sem getið er um í III. ákærulið ákæru frá 17. desember 2024, vegna atvika 25. september 2024 og staðfesti að hafa ritað frumskýrslu málsins. Vitnið kvaðst hafa verið með lögreglumanni Q og við ljósin á Miklubraut hefðu þeir séð bifreiðina og ákveðið að stoppa hana og gefið merki en þá hefði hraði bifreiðarinnar verið aukinn og henni verið ekið í áttina að bráðamóttökunni. Hefði þetta orðið um mínútu eftirför sem endaði með því að ákærða stoppaði á bifreiðastæðinu við bráðamóttökuna. Þeir hefðu haft sjón á bifreiðinni allan tímann. Ákærða reyndist vera ökumadur bifreiðarinnar og hefði farþegi verið með henni í bifreiðinni. Ákærða virtist vera undir áhrifum og hefði hún verið með útvíkkuð sjáöldur en vísað nánar um einkenni til frumskýrslu málsins. Farþeginn reyndist vera A. Þeir hefðu tekið niður framburð ákærðu á vettvangi og kvaðst hún hafa verið kúguð af A til að keyra en útskýrði ekki hvernig og vildi ekki tala um það. Kom þetta fram þegar rætt var við hana eina í lögreglubifreiðinni. Félagi vitnisins hefði rætt við A. Vitnið kvaðst ekki minnst þess að ákærða hefði á einhverjum tímapunkti lagt fram læknisvottorð eða lyfseðla um að hún væri að taka lyf vegna sjúkdóms en telja að hann hefði tekið samskipti þeirra upp á búkmyndavél. Taldi vitnið útilokað að ákærða og A hefðu skipt um sæti, þeir hefðu séð bifreiðina allan tímann. Þá kvaðst hann ekki muna hvort ákærða hefði nefnt að hún hefði verið að taka lyf sem komi fram í sýni.
58. *Lögreglumadur Q* staðfesti að hafa komið að máli sem getið er um í III. ákærulið ákæru frá 17. desember 2024, vegna atvika 25. september 2024. Vitnið sagði að ákærða hefði verið handtekin, grunuð um akstur undir áhrifum fíkniefna og lyfja og án ökuréttinda. Kvaðst vitnið hafa séð bifreiðina í akstri og hefði hún verið á rauðu ljósi þegar þau sáu hana. Ákærða hefði verið treg til að stoppa bifreiðina. Þau hefðu séð bifreiðina á Miklubraut við Háaleitisbraut og kveikt á forgangsljósum en ákærða stöðvaði ekki bifreiðina fyrr en fyrir utan bráðamóttökuna og hefðu þau elt hana þessa leið. Ákærða virtist vera undir áhrifum, var sljóst í tali, talaði hægt og var drafandi. A hefði verið með ákærðu í bifreiðinni og setið í farþegasæti. Kvaðst vitnið hafa rætt stuttlega við hann en hún myndi ekki hvað hann hefði sagt. Einnig hefði hún átt samskipti við ákærðu og hefðu þau farið með hana á Landspítalann þar sem tekin var úr henni blóðprufa. Vitnið sagði að ákærða hefði ekki lagt fram læknisvottorð eða lyfseðla um að hún væri að taka lyf vegna sjúkdóms. Ákærða hefði sagt að sér liði illa og var ákveðið að fara með hana á bráðamóttökuna til blóðsýnatöku en ekki á lögreglustöð. Hún var handtekin en látin laus eftir blóðsýnatökuna og varð eftir á

spítalanum. Spurð hvort ákærða hafi nefnt að þessi vanlíðan tengdist að einhverju leyti því að A væri að kúga hana sagði vitnið að hún hefði reynt að spyrja ákærðu út í það. Hefði hún sagt að A hefði kúgað sig til að aka en sagði ekkert nánar.

59. R, lyfjafræðingur á Rannsóknastofu í lyfja- og eiturefnafræði, staðfesti að hafa komið að fjórum þeirra mála sem til meðferðar eru og unnið matsgerðir vegna þeirra sem hún staðfesti.
60. Fram kom hjá vitninu að í máli því er greinir í I. ákærulið ákæru frá 24. september 2024, sbr. mál rannsóknastofunnar nr. [...], hefði mælst amfetamín 385 ng/ml sem er hærra en lækningalegur skammtur, MDMA sem er ólöglegt, alprazolam í lágum lækningalegum skömmtum, eða 9,8 ng/ml, og oxazepam 970 ng/ml sem er hátt lækningalegt en innan marka. Viðkomandi er þannig með amfetamín, MDMA, og alprazolam og oxazepam, sem bæði eru samverkandi, og miðað við styrkina sem mældust ætti viðkomandi ekki að vera hæfur til að stjórna bifreið.
61. Einnig kom fram hjá vitninu að í því máli er greinir í III. ákærulið ákæru frá 24. september 2024, sbr. mál rannsóknastofunnar nr. [...], hefði amfetamínið einnig verið hærra en lækningalegt, eða 265 ng/ml, en einnig hefði alprazolam mælst í lækningalegum skammti, 39 ng/ml, og klónazepam 12 ng/ml sem einnig er lækningalegur skammtur og eru þessi efni samverkandi. Þarna var gerð handhverfa vegna amfetamínsins og mældist eingöngu d-amfetamín í sýninu sem finnst m.a. í lyfjunum Elvanse og Attentin. Ráðlagður hámarksskammtur vegna Elvanse er 70 mg á dag sem er þá eitt hylki í hæsta styrkleika sem hægt er að fá. Miðað við þann skammt ætti styrkur amfetamíns í blóði ekki að mælast öllu hærri en 100 ng/ml þannig að 265 ng/ml er meira en ein tafla af Elvanse. Alprazolam og klónazepam geti haft mikil áhrif á aksturshæfni og telji hún fullvíst að einstaklingur með þennan styrkleika í blóði sé ekki hæfur til að aka.
62. Hvað varðar það mál er greinir í I. ákærulið ákæru frá 17. desember 2024, sbr. mál rannsóknastofunnar nr. [...], sagði vitnið að þá mældist einnig amfetamín í blóði, 195 ng/ml, og alprazolam í lækningalegum styrk, eða 37 ng/ml. Einnig hefði mælst metýlfenidat sem einnig er lyf við ADHD. Viti hún ekki til þess að það sé algengt að gefa tvö mismunandi lyf við ADHD á sama tíma. Þá mældist jafnframt brómazolam sem er ólöglegt ávana- og fíkniefni og fæst eingöngu á ólöglegum markaði. Miðað við styrk alprazolams ætti viðkomandi ekki að vera hæfur til að aka en síðan bætist brómazolam við. Þetta tvennt er talið vera samverkandi en var ekki tekið fram í matsgerðinni. Brómazolam flokkist sem hönnunarlyf, var uppgötvað í kringum 1970 en var aldrei markaðssett sem lyf. Undanfarin ár hefur efnið verið sett í falsaðar töflur þannig að þetta er virkt efni sem er ekki markaðssett og engar klínískar rannsóknir eru til á því. Það líti út nánast eins og alprazolam og hafi þar af leiðandi mjög svipaða virkni.
63. Í því máli er greinir í II. ákærulið ákæru frá 17. desember 2024, sbr. mál rannsóknastofunnar nr. [...], sagði vitnið að niðurstaðan hefði einnig verið sú að amfetamín mældist hærra en lækningalegt, eða 285 ng/ml, og aftur mældist metýlfenidat sem einnig er notað við ADHD. Metýlfenidatið var bæði í þessu máli og því fyrra í lækningalegum skömmtum. Þá mældist alprazolam 39 ng/ml sem er lækningalegt en hefur samt áhrif á akstur. Það er róandi og kvíðastillandi lyf í flokki benzodíazepína og hefur það slævandi áhrif á miðtaugakerfið sem getur m.a. valdið hægari viðbrögðum. Spurð kvaðst vitnið aldrei framkvæma klínískt mat vegna þeirra einstaklinga sem blóðsýnin stafa frá.
64. S, sviðsstjóri hjá Rannsóknastofu í lyfja- og eiturefnafræði, staðfesti að hafa komið að þremur þeirra mála sem til meðferðar eru og að hafa unnið matsgerðir vegna þeirra sem hún staðfesti.
65. Fram kom hjá vitninu að í því máli er greinir í I. ákærulið ákæru frá 24. september 2024, sbr. mál

rannsóknastofunnar nr. [...], hefði mælt amfetamín í blóði, 385 ng/ml. Amfetamín sé örvandi efni og geti verið ólöglegt en einnig lyf. Styrkurinn sem mældist hefði verið langt umfram það sem er eðlilegt ef lyfið er tekið samkvæmt læknisráði. Þá mældist einnig MDMA sem er ólöglegt efni og er aldrei lyf. Á móti svona miklum styrk af örvandi efnum keyrir viðkomandi sig niður á róandi lyfjum til að ná að sofna og notar annars vegar alprazolam og hins vegar oxazepam. Venjan er þegar læknar ávísa róandi lyfi af flokki benzodiazepínsambanda að þá sé einungis ávísað einu lyfi. Það eigi einungis að ávísa þeim til skamms tíma af því að þau geta verið ávanabindandi og hætt að virka. Miðað við þessar mælingar er viðkomandi ekki hæfur til að stjórna ökutæki. Því veldur m.a. amfetamínið en hár styrkur þess leiðir m.a. til hvatvísi og viðkomandi rásar jafnvel þannig að efnið hefur áhrif á akstur. Til viðbótar eru þessi róandi lyf. Hvað varðar alprazolam þá þurfi lyfið einungis að vera í lágum lækningalegum styrk til þess að valda vanhæfni til aksturs. Rannsóknir sýni að einstaklingar myndi ekki svo glatt þol gagnvart þeim þáttum lyfsins sem hafa áhrif á aksturseginnleika. Alprazolam og oxazepam eru að fullu samverkandi og við töku þessara tveggja lyfja einna, þó að það væri ekkert amfetamín, er viðkomandi ekki hæfur til að aka örugglega.

66. Vitnið sagði að mál það sem greinir í II. ákærulið ákæru frá 17. desember 2024, sbr. mál rannsóknastofunnar nr. [...], væri svipað. Styrkur amfetamíns væri töluvert hærri en eftir töku lækningalegra skammta við ADHD. Þarna notar viðkomandi róandi lyf, alprazolam, til að keyra sig niður og styrkur þess er töluvert hærri en í fyrri tilvikinu, eða 39 ng/ml, en í fyrri tilvikinu eru tvö lyf. Kom fram hjá vitninu að samkvæmt norskri samantekt á fjölmörgum rannsóknum er miðað við að 39 ng/ml sé sambærilegt og að vera með 1,2% af alkóhóli í blóði. Einnig mældist metýlfenidat sem er gefið við ADHD alveg eins og amfetamín. Kvaðst vitnið aldrei hafa vitað til þess að fólk tæki tvö mismunandi lyf við ADHD.
67. Í því máli er greinir í III. ákærulið ákæru frá 17. desember 2024, sbr. mál rannsóknastofunnar nr. [...], sagði vitnið að niðurstaðan hefði verið sú sama. Amfetamínið er þar í töluvert hærri styrk en ef viðkomandi væri að taka lyfið að læknisráði. Alveg eins og í fyrsta málinu er viðkomandi að taka bæði alprazolam og oxazepam sem eru benzodiazepínsambönd og eru róandi og kvíðastillandi lyf. Eins og í fyrri málum er styrkurinn af oxazepam einu saman það hár að það veldur vanhæfi eins og 1,2% af alkóhóli í blóði og hærra. Beðið var um handhverfugreiningu og það greindist einungis d-amfetamín. Götuamfetamín er yfirleitt blanda af d- og l-amfetamíni en í ADHD-lyfjum er eingöngu d-amfetamín. Þetta bendir til að viðkomandi sé að taka þessi löglegu lyf en í alltof háum skömmtum þannig að viðkomandi er að misnota lyfið og er komin langt upp fyrir það sem er lækningalegt. Það er tekið fram að ef viðmiðunarstyrkur sem gefa á af lyfjunum dugur ekki er lyfið ekki til þess fallið að aðstoða viðkomandi. Sé tekinn of hár styrkur er viðkomandi einnig vanhæfur til að aka. Er það bæði vegna þess að þá verður viðkomandi hvatvís og getur ekki haldið sér á beinni línu, fær sjóntruflanir og jafnvel sundl og syfju.
68. Fram kom hjá vitninu að frá því í apríl 2024 eru benzodiazepínlyf öll stjórnmerkt þó að þau séu í lækningalegum styrk af því að þau eru varhugaverð í sambandi við akstur. Í öllum framangreindum tilvikum er viðkomandi ekki að taka réttan styrk og í öllum tilvikum er viðkomandi langt yfir lækningalegum styrk og vanhæfur til aksturs.
69. Spurð hvort vitað sé hversu mikið ætti að mælast í blóði af d-amfetamíni ef tekinn er stærri skammtur daglega en ráðlagður hámarksdagsskammtur, þ.e. 70 mg á dag, sagði vitnið að 70 mg af Elvanse innihéldi 20,8 mg af amfetamíni. Margar rannsóknar hafa sýnt hvaða styrk hægt sé að ná. Nefndi vitnið rannsókn

þar sem 24 einstaklingar voru látnir taka 30 mg sem er meira en í 70 mg töflu. Hæsti styrkur á d-amfetamíni í öllum þessum einstaklingum var 108–133 ng/ml. Þegar verið er að tala um lækningalegan styrk er hann hjá sumum allt að 125 ng/ml og hjá öðrum upp í 150 ng/ml. Fjölmargar rannsóknir sýni hvað mælist ef viðkomandi tekur tvöfalt ráðlagðan dagskammt. Vitnið vísaði í norska rannsókn þar sem fleiri hundruðum einstaklinga voru gefin 10–40 mg af amfetamíni, en tvær 70 mg töflur af Elvanse eru um 40 mg, og mældist viðkomandi með 40–100 ng/ml í blóði, en síðan voru tekin frá 30–80 mg, sem er þá orðið fjórfalt, og þá var bilið 110–260 ng/ml í blóði. Þannig er aldrei hægt að ná þessum styrk með einungis 40 mg af amfetamíni. Tvær 70 mg töflur eru alltaf undir 200 ng/ml.

70. T, lyfjafræðingur hjá Rannsóknastofu í lyfja- og eiturefnafræði, staðfesti að hafa komið að þremur þeirra mála sem til meðferðar eru og að hafa unnið matsgerðir vegna þeirra sem hún staðfesti.
71. Vitnið kvaðst hafa unnið matsgerð í máli því sem greinir í III. ákærulið ákæru frá 24. september 2024, sbr. mál rannsóknastofunnar nr. [...]. Þau hefðu verið beðin um að mæla amfetamín og benzódíazepínsambönd. Þarna er viðkomandi að nota tvö benzódíazepínsambönd, annars vegar alprazolam og hins vegar klónazepam. Þessi efni eru bæði lyfseðilsskyld á Íslandi. Samkvæmt núgildandi reglugerð um ávana- og fíkniefni er í raun öll notkun þessara efna án lyfseðils notkun á ávana- og fíkniefnum. Síðan hefðu þau leitað eftir amfetamíni og magnákværð það. Ekki hefði legið fyrir hvort viðkomandi væri að nota amfetamín sem lækningalyf. Það sama eigi við um það og um hin lyfin að notkun amfetamíns án lyfseðils flokkast sem notkun ólöglega ávana- og fíkniefna. Vitnið sagði að viðkomandi hefði ekki verið hæf til að stjórna ökutæki. Bæði alprazolam og klónazepam hafi áhrif á hæfni til aksturs og magni áhrif hvors annars.
72. Vitnið kvaðst einnig hafa unnið matsgerð vegna þess máls er greinir í I. ákærulið ákæru frá 17. desember 2024, sbr. mál rannsóknastofunnar nr. [...]. Í blóði viðkomandi hefðu mælst tvö benzódíazepínsambönd, alprazolam og brómazólan. Brómazólan er benzódíazepínsamband sem er ólöglegt ávana- og fíkniefni og er það ekki til á markaði sem lyf neins staðar. Öll notkun á því flokkast sem ólögleg notkun ávana- og fíkniefna og það fellur þá undir þann þátt umferðarlaganna. Síðan hefðu þau fundið amfetamín og metýlfenidat sem er efni sem er skylt amfetamíni. Bæði þessi efni eru á markaði sem lyf. Oftast er talað um metýlfenidat sem Ritalín og er því ávísað við ADHD eða athyglisbresti. Sama eigi við um amfetamín, það er líka markaðssett sem lyf og ávísað við athyglisbresti.
73. Loks kvaðst vitnið hafa unnið matsgerð vegna þess máls er greinir í III. ákærulið ákæru frá 17. desember 2024, sbr. mál rannsóknastofunnar nr. [...]. Vitnið sagði að í þessu tilviki hefðu fundist tvö benzódíazepínsambönd, alprazolam og oxazepam, og eru þau skráð sem lyf á Íslandi en ef viðkomandi er ekki með lyfseðil flokkist þetta sem notkun ávana- og fíkniefna. Alprazolam hefði ekki mælst hátt en oxazepam hefði mælst frekar hátt. Bæði þessi efni hafa áhrif á hæfni til aksturs og eru samverkandi. Síðan hefði fundist amfetamín 585 ng/ml sem samkvæmt handhverfugreiningu er lysdexamfetamín, sem sagt amfetamínlyf sem er notað hér á landi. Magnið sem mældist telst hátt og langt umfram það sem búast má við í lækningalegum skömmtum og gæti bent til eitrunar og er öll notkun á lyfinu í þessum styrk hættuleg. Venjulegur skammtur af lyfinu er 70 mg á dag og er það ráðlagt samkvæmt sérlyfjaskránni. Einnig komi þar fram að notkun á hærri skömmtum sé ekki ráðlögð.
74. Vitnið kvaðst ekki þekkja til rannsókna þar sem Elvanse var gefið í hærri skömmtum en 70 mg á dag. Það sem þau hafi haft til viðmiðunar er að 70 mg af Elvanse á dag jafngildi 20,8 mg af amfetamíni. Það er því sama rannsóknin þegar gefin eru 70 mg af Elvanse eða 20,8 mg af amfetamíni. Sá sem tekur um 20 mg af

amfetamíni á dag á ekki að mælast yfir 100 ng/ml í blóði. Ef einhver mælist með um 500 ng/ml hefur viðkomandi væntanlega verið að taka 70–150 mg af amfetamíni á dag og 70 mg af amfetamíni eru eins og 3,5 70 mg Elvanse-töflur, rúmlega þrisvar sinnum ráðlagður dagskammtur. Staðfesti vitnið að þau fái aldrei neinar upplýsingar um viðkomandi heldur einungis sýnin merkt með númeri og þau framkvæmi ekki klínískt mat á ökuhæfni viðkomandi.

75. *U*, réttarefnafræðingur hjá Rannsóknastofu í lyfja- og eiturefnafræði kvaðst hafa unnið matsgerð vegna þess máls er greinir í II. ákærulið ákæru frá 24. september 2024, sbr. mál rannsóknastofunnar nr. 241132, sem hann staðfesti. Kom fram hjá vitninu að í blóðinu hefði greinst amfetamín 425 ng/ml. Miðað við amfetamínskyld lyf við ADHD er þetta vel yfir lækningalegum styrk sem venjulega er miðað við að sé 150 ng/ml og er þá byggt á virtum greinum og vísindasamfélaginu. Væri viðkomandi ekki að taka þetta að læknisráði ef um eðlilega skömmtun er að ræða. Almennt hafi amfetamín þau áhrif að gera fólk hvatvísara og svo getur líka komið þreyta eftir neyslu, sem er hættuleg, og sjóntruflanir.
76. *A* sagði að hann og ákærða hefðu verið saman en hætt saman í lok seinasta árs. Vitnið kvaðst lítið muna eftir þeim atvikum er greinir í I. ákærulið ákæru frá 17. desember 2024 og eru talin hafa gerst 1. september 2024 á Sæbraut en þá hefði hann ekki verið edrú. Hann minnst þess að þau hefðu einhvern tímann verið stoppuð en hann muni ekkert frekar og ekki hver hefði verið að aka, það hefði ekki verið hann en þau hefðu bara verið tvö. Spurður um ástand ákærðu umrætt sinn sagði hann að oft hefði hún ekki verið í neitt rosalega góðu ástandi. Hún hefði misnotað mikið lyfin sín og farið í alls konar geðsveiflur sem væru skuggalegar. Væri erfitt að segja til um í hversu góðu ástandi hún hefði verið til að aka. Var vitninu kynnt að ákærða hefði sagt að hann hefði neytt hana til að aka og sagði vitnið þá að hann myndi aldrei neyða hana til að aka eða til eins né neins.
77. Spurður um það atvik er greinir í III. ákærulið ákæru frá 17. desember 2024 og eru talin hafa gerst 25. september 2024 á Háaleitisbraut kvaðst vitnið lítið muna eftir því og sagði að það hefði verið svipað. Lögreglan hefði greinilega stoppað þau og hann hefði væntanlega ekki verið við stýrið. Hann muni ekki hver hafi verið að aka en það hljóti að vera ákærða. Kvaðst hann ekki hafa neytt hana til að aka en tók jafnframt fram að ýmislegt væri búið að vera í gangi í gegnum tíðina. Vitnið sagði að hann myndi aldrei gera henni neitt. Ákærða væri rosalega veik, fái [...], sé greind með [...] og geti verið hrædd við hvað sem er. Hún hefði kallað út lögreglu vegna hans einungis fyrir að sitja og gera ekkert. Kvaðst hann hafa reynt að komast í burtu frá ákærðu en hún alltaf togað hann til baka með því að lofa öllu fögru og hann hefði viljað hjálpa henni og vera til staðar fyrir hana. Myndi hann aldrei ógna henni og hefði einungis viljað hjálpa ákærðu og passa upp á hana en hún hefði gengið í gegnum ýmislegt.
78. Spurður um framburð lögreglumanns um að til rannsóknar hefði verið mál á vitnið vegna meints heimilisofbeldis gagnvart ákærðu sagði vitnið að það hefði verið kýtingur á milli þeirra á þessu tímabili en ekkert hefði gerst. Þegar lögreglan hefði verið kölluð til í það skipti hefði hann verið rólegur og ekki sýnt henni neina ógn og þau hefðu verið búin að ræða saman. Hann hefði verið undir lögreglurannsókn vegna meints brots gegn ákærðu en ekki verið ákærður. Hún hefði ætlað að fá nálgunarbann á hann en hún væri veik og haldi að allir vilji gera henni eitthvað. Þá hefði ákærða aldrei ekið af því að hún hefði verið að flýja undan honum og hann aldrei hóttað henni eða beitt hana ofbeldi.

79. Ákærða er í máli þessu, með tveimur ákærum, dags. 24. september og 17. desember 2024, ákærð fyrir að hafa í alls sex tilvikum ekið undir áhrifum ávana- og fíkniefna samkvæmt fylgiskjali I við reglugerð nr. 233/2001 um ávana- og fíkniefni og önnur eftirlitsskyld efni, með síðari breytingum, og í einu þeirra, þ.e. í I. ákærulið ákæru frá 24. september 2024, einnig undir áhrifum slævandi lyfja. Er þar vísað til alprazolams og oxazepamis en eftir að reglugerð nr. 233/2001 var breytt þann 5. apríl 2024 flokkast efnið sem ávana- og fíkniefni. Samkvæmt ákærunum voru brotin framin á tímabilinu frá 9. mars til 25. september 2024, eins og nánar er rakið að framan.
80. Ákærða neitar sök. Byggja varnir ákærðu á því að hún hafi fyrir aksturinn einungis neytt þeirra lyfja sem hún á hverjum tíma fékk uppáskrifuð hjá lækni, Elvanse og alprazolams eða sambærilegra lyfja. Hefðu þessi lyf ekki haft nein áhrif á hæfni hennar til aksturs og hún ekki fundið til áhrifa. Þá byggir ákærða á því að ástæða þess að hún hefði ekið í þessum tilvikum hefði verið ótti hennar við A, fyrrverandi kærasta sinn, sem hún sagði hafa hótað henni og beitt hana ofbeldi til að aka, auk þess sem hún hefði ekið til að reyna að komast undan honum.
81. Samkvæmt 1. mgr. 48. gr. umferðarlaga nr. 77/2019 skal ökumaður vera líkamlega og andlega fær um að stjórna ökutæki því sem hann fer með. Þá segir í 2. mgr. lagaákvæðisins að enginn megi stjórna eða reyna að stjórna ökutæki ef hann vegna veikinda, hrörnunar, ellihrumleika, ofreynslu, svefnleysis eða neyslu áfengis eða annarra örvandi eða deyfandi efna eða af öðrum orsökum sé þannig á sig kominn að hann sé ekki fær um að stjórna ökutækinu örugglega.
82. Þá segir í 1. mgr. 50. gr. umferðarlaga að enginn megi stjórna eða reyna að stjórna vélknúnu ökutæki ef hann er undir áhrifum ávana- og fíkniefna sem bönnuð eru á íslensku yfirráðasvæði samkvæmt lögum um ávana- og fíkniefni og reglugerðum settum samkvæmt þeim eða ef hann telst óhæfur til að stjórna ökutæki vegna neyslu lyfja, sbr. 6. mgr. 48. gr. Þá segir í 2. mgr. lagaákvæðisins að mælist ávana- og fíkniefni eða lyf samkvæmt 1. mgr., sbr. 6. mgr. 48. gr., í blóði ökumanns teljist hann vera undir áhrifum ávana- og fíkniefna eða lyfja og óhæfur til að stjórna ökutæki örugglega.
83. Loks kemur fram í 8. mgr. 101. gr. laga nr. 77/2019 að ökumaður skuli ekki beittur viðurlögum, m.a. vegna aksturs undir áhrifum ávana- og fíkniefna eða lyfja, ef hann hefur meðferðis við stjórn ökutækis vottorð læknis er sýni fram á að hann sé haldinn tilteknum sjúkdómi eða ástandi og þurfi af þeim orsökum að neyta þeirra efna sem í blóði hans mælast og hann sýnir fram á að hann hafi fengið útgefið lyfjaskírteini frá Sjúkratryggingum Íslands, sbr. lög um sjúkratryggingar, vegna neyslu þeirra efna sem í blóði hans mælast og sýnt er fram á, með mati læknis að undangenginni læknisskoðun sem fram fer að beiðni lögreglu í framhaldi af stöðvun ökutækis, að hann hafi verið hæfur til að stjórna ökutækinu örugglega. Þá kemur fram í 9. mgr. lagaákvæðisins að tekið skuli fram í framangreindu vottorði læknis að sjúklingurinn sé þrátt fyrir sjúkdóm sinn og lyfjainntöku fullkomlega fær um að stjórna ökutæki.
84. Ákærða viðurkenni, í öllum þeim tilvikum er greinir í ákærunum, að hafa ekið bifreiðunum á þeim stöðum og tíma sem þar greinir. Upplýst hefur verið að ákærða var án ökuréttinda þegar atvik gerðust en ekki svipt ökurétti. Eins og að framan er rakið er atvikum lýst í frumskýrslum lögreglu og lýstu lögreglumenn atvikum fyrir dómi í samræmi við þær skýrslur. Höfðu þeir í öllum tilvikum afskipti af ákærðu í akstri og er ekkert fram komið sem bendir til þess að nokkur annar hafi verið undir stýri í þessum tilvikum eða að lögreglumennirnir hafi misst sjónar af bifreið ákærðu frá því þeir sáu hana upphaflega og þar til bifreiðin stöðvaðist. Með vísan til framangreinds telst sannað að ákærða hafi ekið bifreiðunum eins og lýst er í

ákærunum.

85. Einnig kom fram hjá lögreglumönnunum að við afskipti þeirra af ákærðu hefði vaknað grunur um að hún væri óhæf til að aka bifreið vegna neyslu lyfja eða ávana- og fikniefna. Í vætti þeirra og frumskýrslu lögreglu voru nefnd einkenni ákærðu sem lögreglumennirnir töldu vera til marks um það og áður hafa verið rakin.
86. Óumdeilt er að blóðsýni voru tekin úr ákærðu í öllum þeim tilvikum sem hér eru til úrlausnar. Þá liggja fyrir matsgerðir Rannsóknastofu Háskóla Íslands í lyfja- og eitrefnafræði þar sem fram kemur að í blóði ákærðu mældust þau efni sem rakin eru í ákærunum og í því magni sem þar greinir og staðfestu starfsmenn rannsóknastofunnar matsgerðirnar fyrir dómi. Einnig kemur þar fram að í öllum tilvikum hafi verið um að ræða efni sem finnast í löglegum lyfjum hér á landi utan MDMA og brómazólams. Loks segir í matsgerðunum að ákærða teljist hafa, í öllum tilvikunum, verið óhæf til þess að stjórna ökutæki örugglega þegar sýnin voru tekin, sbr. 50. gr. umferðarlaga nr. 77/2019. Niðurstöður matsgerðanna hafa ekki verið rengdar.
87. Ákærða bar um að hafa lagt fram vottorð B geðlæknis hjá lögreglu og hefði það í öllum tilvikum legið þar fyrir þegar atvik gerðust og má einnig heyra hana nefna það á upptökum úr bókmyndavél sem liggja fyrir, þ.e. vegna I. og II. ákæruliðar ákæru frá 17. desember 2024. Ekkert er hins vegar fram komið sem bendir til þess að slíkt vottorð hafi verið lagt fram sérstaklega vegna þeirra mála sem hér eru til úrlausnar. Þá bar ákærða um að hafa í fimm tilvikum, þ.e. atvikum samkvæmt öllum ákæruliðum utan III. ákæruliðar ákæru frá 17. desember 2024, sýnt lögreglumönnum gögn inni á Heilsuveru. Lögreglumennirnir gátu hins vegar almennt ekki í framburði sínum fyrir dómi sagt af eða á um þetta. Verður þetta ekki ráðið af málgögnum.
88. Eftir að málið hafði verið dómtekið var það tekið upp á ný eftir að fram kom beiðni ákærðu um framlagningu á vottorði framangreinds læknis. Kemur þar fram að ákærða hafi á því tímabili sem getið er um í ákærunum tekið allt að 120 mg af Elvanse á dag, eða 20 mg lægri skammt en ákærða bar um. Ekki er þar minnst á önnur þau lyf er mældust í blóði ákærðu og hún kvaðst hafa fengið ávísad frá lækningum og þar er ekki tilgreint hvaða sjúkdóm hún hefði verið greind með. Með vísan til þess, framburðar ákærðu og með hliðsjón af niðurstöðu rannsóknastofunnar vegna II. ákæruliðar ákæru frá 17. desember 2024 verður á því byggt að ákærða hafi tekið lyf sem innihaldi amfetamín.
89. Samkvæmt dómafordæmum, t.d. dómi Hæstaréttar í máli nr. 254/2008, sem kveðinn var upp 19. júní 2008, breytir huglægt mat ákærðu á því hvort hún sé í reynd undir áhrifum engu. Þágildandi lög höfðu sambærilegt orðalag og nú er í lögum nr. 77/2019 hvað það varðar að mælist ávana- og fikniefni í blóði ökumanns telst hann óhæfur til að stjórna ökutæki.
90. Í framangreindum framburði starfsmanna rannsóknastofunnar kom fram að 70 mg tafla af Elvanse innihaldi 20,8 mg af amfetamíni og eru því um 40 mg af amfetamíni í tveimur slíkum töflum. Einnig kom fram hjá þeim að ekki væri ráðlagt að taka meira en 70 mg á dag, að lyfið væri gefið vegna ADHD og að það magn sem mældist í blóði ákærðu væri umfram það magn sem hefði átt að mælast eftir lækningalega skammta. Í flestum tilvikum væri það einnig umfram það magn sem hefði mælst eftir töku tveggja 70 mg taflna. Til viðbótar mældust í ákærðu í öllum tilvikum, nema samkvæmt II. ákæruliðar ákæru frá 24. september 2023, róandi og kvíðastillandi lyf eða efni sem hafi þau áhrif að draga úr aksturshæfni burtséð frá því hvort þau eru tekin í lækningalegum skömmtum eða ekki.
91. Í engu þeirra tilvika sem greinir í ákærunum framvísaði ákærða á vettvangi vottorði læknis um að hún væri

haldin tilteknum sjúkdómi eða ástandi og þyrfti af þeim sökum að neyta þeirra efna sem kynnu að mælast í blóði hennar. Með vísan til þeirra ákvæða umferðarlaga sem áður hafa verið rakin verður að telja að framvísa beri vottorði í hverju tilviki og að ekki sé nægilegt að vísa til vottorðs sem viðkomandi telur vera í vörslu lögreglu en fátt liggur fyrir um efni þess og ekkert um það til hvaða tímabils það tekur. Samkvæmt 9. mgr. 101. gr. laga nr. 77/2019 þarf að koma fram í vottorði það mat læknis að viðkomandi sé þrátt við töku lyfjanna hæfur til að aka en ákærða staðfesti fyrir dómi að þetta kæmi ekki fram í vottorðinu sem hún vísaði til. Er framvísun vottorðs forsenda þess að unnt sé að koma við læknisskoðun þar sem fram færi mat á því hvort ákærða væri fær um að stjórna viðkomandi ökutæki örugglega. Af málgögnum verður ráðið að ákærða nefndi á vettvangi vegna þeirra atvika er greinir í II. ákærulið ákæru, dags. 24. september 2024, og I. og III. ákærulið ákæru, dags. 17. desember 2024, að hún væri að taka lyf sem læknir hefði ávísað henni. Ekkert er fram komið sem styður sérstaklega framburð ákærðu um að hafa framvísað gögnum úr Heilsuveru eða sýnt fram á að hún hafi fengið útgefið lyfjaskírteini frá Sjúkratryggingum vegna neyslu þeirra efna sem í blóði hennar mældust eða sýnt lögreglumönnum inn á Heilsuveru. Vegna 8. og 9. mgr. 101. gr. laga nr. 77/2019 getur framlagt vottorð, dags. 4. júní sl., eða framvísun framangreindra gagna á vettvangi, ef sönnuð væri, ekki talist vera fullnægandi til að hægt verði að nýta heimild 8. mgr. til að beita ákærðu ekki viðurlögum.

92. Samkvæmt framangreindu verður ekki fallist á varnir ákærðu sem byggja á því að hún sé haldin tilteknum sjúkdómi eða ástandi og þyrfti af þeim sökum að neyta þeirra efna sem í blóði hennar kynnu að mælast enda gekkst ákærða ekki undir læknisskoðun eins og þar er gert að skilyrði. Þá liggur fyrir að í þeim blóðsýnum sem tekin voru úr ákærðu í þeim sex tilvikum sem hér eru til úrlausnar mældust 195–585 ng/ml af amfetamíni auk annarra efna. Mælist ávana- og fikniefni í blóði ökumanns telst hann vera undir áhrifum þeirra efna og óhæfur til að stjórna ökutæki örugglega, sbr. 2. mgr. 50. gr. laga nr. 77/2019. Um er að ræða viðmið sem löggjafinn telur nægilegan grundvöll til að álykta að ökumaður sé óhæfur til að stjórna ökutæki örugglega. Er þessi viðmið ekki háð því að staðreynt sé hvort ökumaður hafi í reynd verið undir áhrifum ávana- og fikniefna
93. Þá verða röksemdir ákærðu fyrir sýknukröfu sinni skildar svo að hún telji háttsemina refsilausa sökum neyðarréttar, sbr. 13. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940. Samkvæmt 108. gr. laga nr. 88/2008 hvílir á ákæruvaldinu sönnunarbyrði um sekt ákærða og atvik sem telja má honum í óhag. Leiðir þegar af þeim orðum að ekki hvílir á ákæruvaldinu að hnekkja staðhæfingu ákærðu um atvik sem horft gætu henni til refsileysis. Ber því ákærðu að sýna fram á að skilyrði neyðarréttar séu uppfyllt þannig að leiði til sýknu.
94. Ákærða nefndi það á vettvangi vegna atvika er greinir í II. ákærulið ákæru frá 24. september 2024 að hún hefði ekið þar sem hún hefði verið að flýja A og hvað varðar I. ákærulið ákæru frá 17. desember 2024 að hann hefði kúgað hana til að aka en ákærði var þá farþegi í bifreiðinni. Að öðru leyti komu slíkar skýringar ekki fram hjá ákærðu á vettvangi samkvæmt frumskýrslum. Er það mat dómsins að framburður ákærðu þess efnis að vitninu A sé um að kenna að hún hafi ekið í öllum þeim tilvikum sem í ákærunum greinir sé óljós. Einnig er óljóst á hvern hátt hann hafi hóttað henni eða annars fengið hana til akstursins gegn vilja sínum. Þá eru frásagnir um ofbeldi A í hennar garð takmörkuðum gögnum studdar. Einnig hafnaði A því í skýrslu sinni fyrir dómi að hann hefði á einhvern hátt þvingað ákærðu til að aka, en telja verður vægi þess framburðar takmarkað í ljósi stöðu hans gagnvart ákærðu og þeirra ásakana sem settar hafa verið fram á hendur honum. Einungis í tveimur tilvikanna var A með henni í bifreiðinni og ræddi ákærða þá einslega

við lögreglumenn á vettvangi. Í því tilviki er greinir í I. ákærulið frá 17. desember 2024 kom ekki fram hjá henni hvernig ákærði hefði neytt hana til að aka. Þannig hefur ákærða engum haldbærum stöðum rennt undir þá málsvörn sína að hótanir eða ofbeldi af hálfu A séu ástæða þess að hún sýndi af sér þá háttsemi sem greinir í ákærunum og verður þessum vörnum hennar hafnað.

95. Að öllu þessu virtu telur dómurinn sannað, sbr. 108. og 109. gr. laga nr. 88/2008, að ákærða hafi ekið undir áhrifum ávana- og fíkniefna og slævandi lyfja eins og í ákærunum greinir og eru brot hennar þar réttilega heimfærð til refsíákvæða.

VI

96. Ákærða er fædd [...] 1983. Samkvæmt framlögðu sakavottorði, dags. 11. desember 2024, var ákærðu með viðurlagaákvörðun héraðsdóms 6. júní 2016 gert að greiða sekt vegna aksturs undir áhrifum ávana- og fíkniefna, sbr. 1., sbr. 2., mgr. 45. gr. a í umferðarlögum nr. 50/1987 og brot gegn 93. gr. sömu laga. Þá var ákærða með dómi Landsréttar 18. október 2019 dæmd til greiðslu sektar vegna aksturs undir áhrifum ávana- og fíkniefna, lyfjaaksturs samkvæmt 1., sbr. 2., mgr. 44. gr. laga nr. 50/1987, akstur án þess að hafa meðferðis ökuskríteini, sbr. 1. mgr. 48. gr. sömu laga, og brot gegn lögum um ávana- og fíkniefni. Við ákvörðun refsingar verður við það miðað að ákærða hafi nú í þriðja sinn gerst sek um akstur undir áhrifum ávana- og fíkniefna innan ítrekunartíma í skilningi 71. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940.
97. Með hliðsjón af framangreindu, sakarefni þessa máls, dómvenju og 77. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940 þykir refsing ákærða hæfilega ákveðin 90 daga fangelsi en ekki eru forsendur til að skilorðsbinda dæmda refsingu.
98. Með vísan til þeirra lagaákvæða sem greinir í ákærunum er ákærða svipt ökurétti ævilangt frá uppkvaðningu dóms þessa að telja en forsendur 2. málsliðar 1. mgr. 101. gr. laga nr. 77/2019 eru ekki uppfyllt fyrir því að sleppa sviptingu.
99. Ákærða greiði málsvarnarlaun skipaðra verjenda sinna, Sverris Halldórssonar lögmanns, 1.000.000 króna, og Oddgeirs Einarssonar lögmanns, 250.000 krónur, og hefur í báðum tilvikum verið tekið tillit til virðisaukaskatts, og 1.003.014 krónur í annan sakarkostnað.
100. Af hálfu ákæruvaldsins flutti málið Kamilla Kjerúlf aðstoðarsaksóknari.
101. Sigríður Elsa Kjartansdóttir héraðsdómari kveður upp dóm þennan.

D Ó M S O R Ð:

Ákærða, Ingibjörg Björnsdóttir, sæti fangelsi í 90 daga.

Ákærða er svipt ökurétti ævilangt frá uppkvaðningu dómsins að telja.

Ákærða greiði málsvarnarlaun skipaðra verjenda sinna, Sverris Halldórssonar lögmanns, 1.000.000 króna, og Oddgeirs Einarssonar lögmanns, 250.000 krónur, og 1.003.014 krónur í annan sakarkostnað.